

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICA

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

MILAN KRAVANJA 032798
1301 COURTHOUSE RD APT 1406
ARLINGTON VA 22201-2537

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians
Vol. 99 — No. 31 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, AUGUST 7, 1997

ISSN Number 0164-68X

60¢

Bethlehem Slovenians celebrate founding

The First Anniversary celebration of the founding and signing of the Bethlehem/Murska Sobota Sister Cities agreement was a tremendous success.

Slovenians from North-east Pennsylvania, New Jersey, and Steelton joined their fellow Slovenians from the Bethlehem, Allentown, Hellertown area for a Koline (pig roast) held in St. Joseph Slovenian R.C. Church social hall.

These Slovenians whose lineage come from the Prekmurija region of Slovenia feasted on roast pork, hurka, fresh sausage, sausage with millet (all home made), sauerkraut, vegetables, potatoes, crackling biscuits and rye bread.

Father Joseph Galic, O.F.M., pastor of St. Joseph's offered the invocation and welcomed members and guests to an afternoon of good food, good libation, and good music for dancing.

Rev. Dr. Gary Langensiepen, pastor of St. John Windish Evangelical Lutheran Church, offered the benediction.

Frank Podleiszek, president of the Association, welcomed the visitors and members.

Two specially designed *Dobos Tortes*, made by Rev. Ron Hari, were on display, then cut and served with other Slovenian pastries.

Al Meixner, local Duquesne University Tamburitzan graduate, along with his son, Alex Jr., and their orchestra, played Slovenian music for dancing. A few of the members of the association performed the "Pillow Dance" for the crowd.

Mary Karol was the head cook, assisted by Anica Merkle, Vera Mencigar, Marie Celec Oravec, Gloria Rogan, and Joe Boligitz.

Bob Rogan and Steve Neimeister were head bartenders.

City Councilman Don Cunningham represented Mayor Smith who was unable to attend. Cunningham's grandfather is Frank Czuk.

Pennsylvania State Senator Joseph Uliana brought his mother Violet,

Left to right: Rev. Gary Langensiepen, Pastor of St. John Windish Ev. Church; Steve Analics, founder of B/MSSCA; Father Joseph Galic, O.F.M., Pastor St. Joseph Slovenian R.C. Church; and Frank Podleiszek, President of B/MSSCA. (Photo by SUSAN VITEZ)

who is Slovenian.

Representing the Steelton (PA) Slovenians were "Tony" Flaynik, National Director of the American Slovenian Catholic Union (KSKJ), John Dubravec, Louis Gornik, and Joseph Matjesic.

Stephen Antalics, founder of the Bethlehem/Murska Sobota Sister Cities Association, left for Slovenia a few days after the dinner to partake in the International

Slovene Congress meeting in Maribor. He then went to Murska Sobota for the festival and the 6th Independence Day celebration.

There are more than 8,000 Slovenes living in the Bethlehem, Allentown, Palmerton area. This region is also known as the Lehigh Valley.

The next important date is Oct. 5th when election of new officers will be held.

Time-Warner & CNN Conference with Gordon Sluga, CATV Portoroz

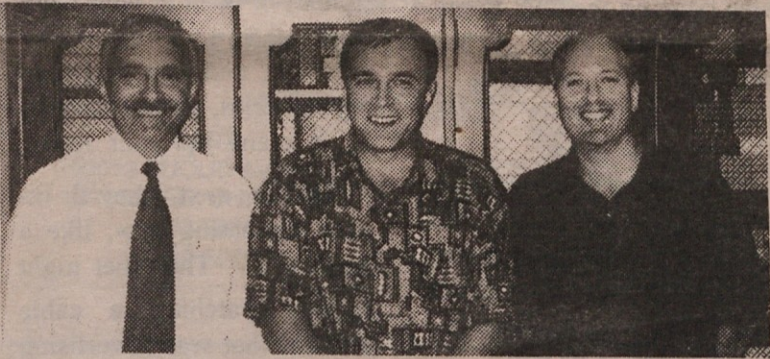
During Gordon Sluga and his family's visit to his uncle in New York, an appointment was made through the efforts of Miss Rosalie Olinski to meet with Time Warner executives. This was only possible after Miss Olinski talked to the President, Gerald Levin, whose son Jonathan was a fellow teacher at District 7 - Bronx where Ms. Olinski also teaches.

Jonathan was brutally killed at the time and she, with many others, shared the pain of the loss.

The meeting was held July 1st at the Time-Warner Building at 120 East 23rd Street, Manhattan. Present were the Senior Vice President, Howard Szarfare Senior Vice President of Engineering, Mr. Larry Pestana, Gordon, and Mark Sluga.

Many interesting questions were asked and ideas exchanged on the ever developing cable systems, its equipment, operation, implementation and the future into a digital system. It was so technical that only Gordon understood everything. All this was discussed at length and in an atmosphere of cordiality and openness.

We were then taken by Mr. Pestana on a tour of the center. He showed and explained the functions of the various pieces of equipment as we walked through a maze of cables, bringing innovation into the future. Very impressive was the Monitor Room where 80 screens were watched by 4 men 24 hours a day to monitor transmission around the world. Their operation employees over 7,000 people worldwide.

Left to right: Larry Pestana, Gordon, and Mark Sluga

We left most impressed by the magnitude of the operation and the knowledge that goes with it.

A lot was learned by Gordon, who went back to Slovenija full of knowledge which he will share with his associates.

Campaign for New Subscribers

Don't forget the campaign for new subscribers to the American Home newspaper. A year's subscription for **NEW** readers will cost just \$9.00. This does not apply to renewals.

The normal cost for a year's subscription is \$30.00. However, a generous benefactor will pay the American Home \$21.00 for each of the first 50 people who send in their \$9.00.

Be Nifty; Be Thrifty; Be among the first Fifty. This makes a wonderful gift to relatives and friends. Send \$9 along with the address of the recipient to American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

The Slovenska Pristava Pensioners club of Harpersfield, Ohio journeyed to the Bishop Baraga festivities the weekend of June 28-29 in Marquette, Michigan. They are pictured here standing in front of the Bishop Baraga bronze statue in L'Anse, Michigan.

Jim's Journal

By Jim Debevec

Business News Network newscaster Robin Verhose sent a fax complimenting Rudy Flis on his article about the irritating cuckoo birds in the German forests. Robin likes articles about birds.

It reminded me about our cuckoo clock. I was always fascinated by those clocks where the little bird comes out of the mini-house and shouts, "cuckoo" every hour on the hour. Unfortunately, the bird never shut up. Day and night every hour he shouted "Cockoo, cuckoo." At night I would lie awake, waiting for the bird to come out and shout the hour, so I could get some rest before it awakened me again. It wasn't so bad at one a.m., but at midnight, it seemed to go on forever. It began to irritate us just like the real cuckoos did to Rudy Flis.

The cuckoo clock is one of those amazing devices that requires no batteries, no electricity. But every day you had to pull those two chains hanging down with a pine cone on the end. Sometimes when the noisy bird became too annoying I would "accidentally" forget to rewind the thing.

Then one day we were repapering the walls and had to take the darn clock down. To this very day, it still sits where it is supposed to, sound asleep in its box.

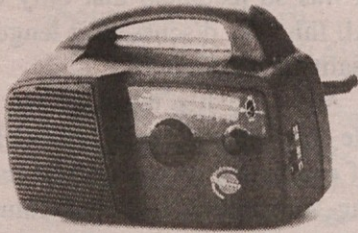
Talking about rewinding the cuckoo clock reminded me of the lighthouse we visited in Big Bay, Michigan. I

didn't know this, but the beacon in the lighthouse has to be rewound every day, just like a clock, so that it revolves. The chain extends from the light mechanism, all the way through holes in the floor down to the bottom of the structure. Besides lighting the lamp every day, the lighthouse keeper's job was also to rewind the revolving light mechanism. You learn something every day.

*

There was an article in the paper last week about a new low-tech radio that requires no electricity and no batteries. Guess what? You wind it up.

Amazingly, the new "Freeplay" radio is manufactured by General Electric's BayGen Power Corp. It can be purchased at Harrod's department store in London and Nature Co. shops in the US. Just 30 seconds of cranking and it pumps out 40 minutes of AM, FM or short-wave tunes.

It's an interesting idea. If you're in the Australian out-backs (for which it was designed) or even in your backyard, and your electricity goes out, and you forgot to buy batteries, all you have to do is crank up your radio.

Maybe next, they'll invent something new, like a windup TV. The other night I was watching a cable channel that was advertising if you sent \$1 to a Korean orphanage, they could feed a family of four for a month, and for an extra quarter

they'll even send you a picture of the family eating a bowl of rice. I called them up. I said I'll send you 10 bucks if you'll teach my Congressman how to balance the budget.

A father died and left his entire collection of antique clocks to his son.

The young man spent the rest of his life winding up his father's estate.

Did you hear about the wife who said when she got home from the party:

"My, those cookies were hard!"

The husband replied: "I suppose that's why the hostess said, 'Take your pick.'"

DID YOU KNOW

Slovenia... Joseph Zelle *****

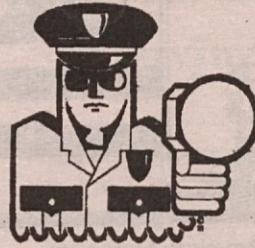
On Saturday, July 26th, Franciscan Pater Bazilj Valentin died of a heart attack in Melbourne, Australia. Pater Bazilj was editor of *Misli*, a monthly magazine for Australian Slovenians. Before that he was editor of the Slovenian religious monthly, *Ave Maria*, in Lemont, IL. He was 72. R.I.P.

Martin Strél, 42, became the first Slovenian to swim the English Channel. He is the 512th person to achieve this feat. He swam from England to Calais on the French coast. Congratulations, Martin!

Družina reported another priest has been found murdered in Slovenia. He was 78-year old Rev. Viktor Pristov, pastor for 30 years in Kopanj. This is the third priest murdered in the Ljubljana Archdiocese the last 10 years. R.I.P.

92-year old Vietnam Salesian missionary, Andréj Majcén, will be celebrating 45 years in the work of the Lord.

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

MURPHY'S LAWS OF LAW ENFORCEMENT

A FRIEND OF MINE SENT ME THE FOLLOWING FAX THAT THE SLOVENIAN "COPS" MAY FIND INTERESTING:

- If the bad guys are in range, so are you!
- Incoming fire has the right of way.
- Teamwork is essential. It gives them someone else to shoot at.
- Never draw fire. It irritates everyone around you.
- When you have secured the area, don't forget to tell the criminals.
- Never forget your weapon was made by the lowest bidder.

SLOVENIAN JOKES FROM SLOVENIA

When Rok's wife died, he tried to console himself with a bottle. When his neighbor from next door came in, he tried to console him:

"So you're consoling yourself just with this!"

"No, I have 2 more bottles in the refrigerator." (*Družina*)

"You say your son's in love for five years already? Isn't it time they got married?"

"Oh, let them be happy together for a few more years." (*Družina*)

Little Marjantsa is carefully leafing through a thick telephone book.

"What are you looking up, dearie?" asks her mother pleasantly.

"I'm trying to find out if you're bringing me up properly."

"I'm not going to school anymore!"

"Why not, Frankie?"

"Everytime the teacher doesn't know something she asks me, in front of the whole class."

"Tony, isn't it nice, your sister, Ludmilla, is having a baby. You're gonna become an uncle."

"I'd rather be an astronaut."

Fillers for Jim

by Joseph Zelle *****

Why does a chicken run across the street to get to the other side? Because it cannot fly.

Why doesn't a chicken fly across the road to get to the other side? Because it has no pilot's license.

Did you know this guy, Doofow, who went around telling people that RETUPMOC spelled backwards was computer? Even before it was invented!

Famous detective Sherlock Holmes got to Heaven. "Well if it aint Adam and Eve!" he exclaimed.

"How did you ever recognize us up here?"

"Easy! Missing rib, Adam!"

Famous detective, Sherlock Holmes, got to Heaven.

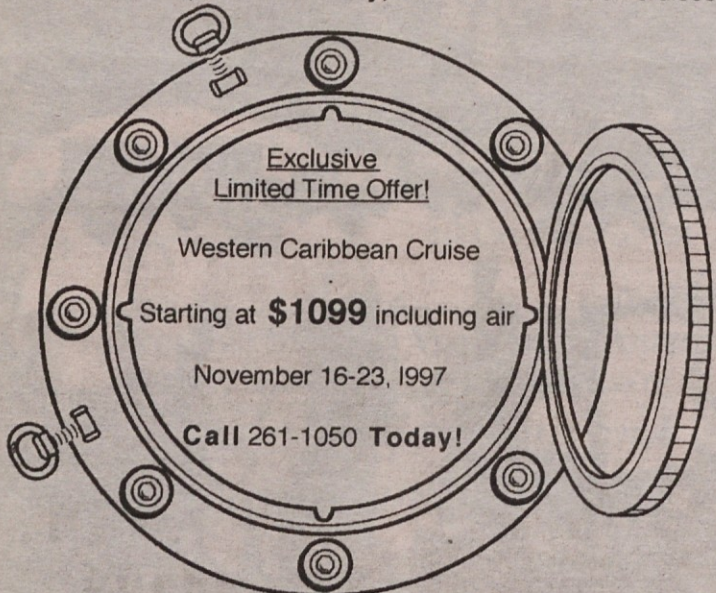
"Well if it aint Adam and Eve!" he exclaimed.

How on Earth did you ever recognize us?

"Easy! No belly buttons!" (*Ognjiše*)

X Celebrity Cruises

Inaugural voyage opportunity for customers of Euclid Travel. Share in the excitement of Celebrity Cruises' newest magnificent ship, the **Mercury**, on one of its maiden cruises.

22078 Lakeshore Blvd. Euclid, Ohio 44123

SLOVENIANS ON INTERNET by Frank Tursic

The title is not quite right - YET! But, if you visit the following site, you could be seen by fellow Slovenians around the world. NO APRIL FOOLS JOKE HERE! Please visit <http://www.iwaynet.net/~kwroejr/livecams.html> that features live shots of different areas of the U.S. and the world. If you are a "Klevelandčan, click on USA East and then the Cleveland's Cuyahoga River and you can find a spot where you agree to stand and be viewed by billions of people around the world. What an idea for someone to tell a friend that he/she will be standing at a location at precisely 12 noon on such and such a day and wave to them - and the screen changes every sixty seconds. AMAZING! What Slovenian individual or group will be the first to do this? If you give this writer an advance warning of a week or two - at any U.S. location that is featured, we will sure let the Slovenians know through this column - or even feature you on the front page of AD.

Know of a great site? E-mail to: zuperman@ix.netcom.com (NO SNAIL MAIL PLEASE!)

St. Vitus Slovenian School says 'Hvala'

On a typical hot summer day hundreds of people came and supported the ongoing work of Slovenska šola pri sv. Vidu (St. Vitus Slovenian School) at the annual summer benefit picnic on Sunday, July 27 at the recreation facility of Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio.

The day began with a Mass with spiritual director of the school, Father Joseph Božnar, as the main celebrant. After the Intercession of Prayers, Father Božnar was honored with a large drawn poster by the school children, a newly published book in Slovenian about renowned architect Jože Plečnik, and a personalized crystal glass (containing an aerial photo of St. Vitus Parish) in appreciation from parents, children, teaching staff, and friends for his 25 years work as the school's spiritual director, and 25 years ministry at St. Vitus Parish.

Approximately 340 people enjoyed a well-prepared and home-style pork roast dinner with side-dishes and home-made pastry treats.

The dinner was coordinated by Linda Plečnik and the mothers of the school. Thank you ladies for all your efforts in satisfying our taste buds the entire day.

Children enjoyed maritime games after the dinner and then competed in various games in the playground area. Thank you Sonja and Edi Mejač for many years of service and good fellowship in coordinating these games.

Many others enjoyed various refreshments to cool off during a hot but sunny afternoon and we were able to enjoy good friendship and companionship during the course of the afternoon.

The evening concluded with the annual side raffle with many prizes and Majdi Perčič winning the grand prize of a new bike. Enjoy.

We wish to thank Tony Ovsenik and the musicians for providing an afternoon of good listening and dancing music, appreciated by all ages. A thank you to Jože Likozar and Matija Plečnik for coordinating the side raffle. A large thanks to all parents for providing many hours of volunteer work on

behalf of the school. And a large thanks to the management of Slovenska Pristava for accommodating the needs of the school.

The day also marked the conclusion of the annual Camp Pristava for nearly 50+ children who stayed either all week or participated during the weekend in many summer-time events. Our thanks to the organizers of this event, in particular Mr. and Mrs. Joe and Apol Zakelj, and chief counselor, Maggie Gobetz, plus all the counselors and parents who provided their time, talents, and skills for the benefit of many children this, and past years. Your work on behalf of the development of children is noteworthy and appreciated.

To all who participated or supported in any small or large manner the benefit summer picnic for St. Vitus Slovenian School, a large thanks for your continued encouragement.

The net proceeds of the event will be used for the continued operating concerns of the school.

--Stane Kuhar

American Slovenians Planning October Trip to Argentina

Many Slovenian immigrants and descendants in the United States and Canada have relatives, friends, or acquaintances living in Argentina, but for many of them, it never seemed feasible to plan a trip to such a distant location.

Others simply have an interest in getting to see firsthand the Argentinian Slovenian people and culture. And others yet have dreamt of spending a few days in Buenos Aires, capital city of the land of Evita, and touring some of the wonders of nature in Argentina and southern Brazil.

For all these reasons, a group of Cleveland-area Slovenians is planning a two-week organized tour of Buenos Aires and other areas of Argentina this October. Departure will be October 7 or 8 from Cleveland, but a number of Slovenians from other states are planning to join the group.

The itinerary, barring any changes, is as follows:

Oct. 8 Depart from Cleveland Hopkins International Airport

Oct. 9 Arrive in Buenos Aires - transfer from airport to hotel Catalina in double rooms

Oct. 10 Breakfast and day trip to Lujan, about 40 miles from Buenos Aires

Oct. 11 Sightseeing tour of Buenos Aires

Oct. 12 Trip to Slovenian Home, San Justo; Mass and picnic

Oct. 13 Trip to Iguazu from local airport (1 hr. 45 min. flight), across border into Brazil

Oct. 14 Iguazu - seeing the world-famous falls; return flight to Buenos Aires

Oct. 15 Trip to Bariloche from local airport (2 hr. flight); lodging in hotel there for two days

Oct. 16 Bariloche - trip to lake and Cerro Cathedral

Oct. 17 Bariloche - free day

Oct. 18 Return to Buenos Aires

Oct. 19 Free day

Oct. 20 Return to Cleveland

The total cost of the package is expected to be approximately \$2,500 (from Cleveland), including all airfare, hotel with breakfast, and bus trips/tours; a Slovenian/Spanish-speaking guide (English-speaking guide in Bariloche); and dinners in Lujan and the Slovenian Home. The price is based on a group of 30 people. For anyone wishing to fly to Buenos Aires with the group but not join the tour, the airfare should be about \$1,000. Final details on flight costs should be available within the week.

If you are interested in this once-in-a-lifetime trip and would like more information, call Val (Tine) Ribic at (216) 531-4917, Fax: (216) 232-3391; or John Nemec (216) 541-7243.

Golub Funeral Homes

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

MINOLTA FULL COLOR COPIES

8 1/2 X 11 Photowhite
(Enlargements \$1.00 per adjustment)

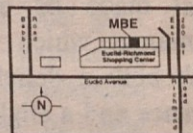
Available Only At: Euclid-Richmond Shopping Center
25931 Euclid Avenue
Phone: 289-3722 • Fax: 289-3724

MAIL BOXES ETC.

Daily Hours

Hours: Mon-Fri 8:30 am - 7 pm • Sat 10 am - 4 pm • Sun 12 pm - 4 pm

SPECIALIZING IN FIRE DAMAGE REPAIR

YANESH BROS.

CONSTRUCTION CO., INC.

William S. (Bill) Yanesh

EAST
29013 EUCLID AVENUE
WICKLIFFE, OHIO 44092
943-2020
943-2026

WEST
12205 SOBIESKI ROAD
CLEVELAND, OHIO 44135
941-5010
941-3358

J. F. Optical

50% Off

Selected Quality Frames

FREE GLAUCOMA TEST

Call for Appointment

(216) 531-7933

775 E. 185th St., Cleveland

Perkins Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

THE ORIGINAL

Acoustic Clean

"OUR BUSINESS IS LOOKING UP"

FULL LINE OF SPECIALTY CLEANING SYSTEMS

Acoustic Ceiling Cleaning • Light Fixture Washing
Relamping • Wall Washing • Mini Blind Cleaning
Ultra-Sonic Cleaning

Interior/Exterior Painting • Aluminum Siding Refinishing

3857 EAST 65TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44105
(216) 641-5762

JOE PRZERACKI

432-1114

Ann's Dressmaking
and Alterations

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.
(Same Day Service)

Weddings, Special Occas'ns
6027 St. Clair Ave., Cleve.

Fantje na Vasi Singers Pass 20 Year Milestone

June 11, 1977 – for many of us just another day from the past, but to a few local Cleveland men, this particular day marks a very special event in their lives. For these men, a milestone has been achieved that doesn't come often in life. On June 11 this year, Fantje na Vasi, the Slovenian male a capella singing group, celebrated its 20th anniversary.

Surprising as it may be (particularly to the family and friends of Fantje na Vasi), 20 years have already passed since a group of young men, some barely reaching the age of 20, performed their first public appearance in Johnstown, Pennsylvania. That's right. On June 11, 1977 Fantje na Vasi made its debut performance, which was filled with both a delightful exuberance and a slight tinge of nervous apprehension.

Over the past 20 years, Fantje na Vasi has touched the hearts of many with their performances of traditional and classical Slovenian songs, and as a testament to their talent, a variety of songs written in German, Latin, and English.

Fantje na Vasi has entertained many at their annual fall concerts held at the St. Clair Slovenian National Home. Their music has also been captured and immortalized on two separate record albums.

Some of you may also have had the pleasure of accompanying Fantje na Vasi to their performances in numerous cities including Washington, D.C., Chicago, New York City, Milwaukee, and Toronto. During the summer of 1992, Fantje na Vasi traveled across the Atlantic to Europe to perform several concerts in Slovenia and Austria.

The group has also been privileged to perform for a variety of high profile individuals including governor George Voinovich at his gubernatorial inauguration, former Senator Robert Dole, former Navy Admiral Ronald Zlatoper, Senator John Glenn, and a host of other religious and political dignitaries. Finally, the group has performed at a multitude of local events including the Cuyahoga Community College 1997 commencement exercises, a Cleveland Crunch professional soccer game, the annual Heritage Festival held at the Palace

Theater, and various special events held at our own Slovenska Pristava.

For those readers curious as to how Fantje na Vasi came into existence, now is the time to tell the story. Truth be told, it seems Fantje na Vasi's roots began, of all places, over a series of Slovenian wedding receptions. As is common among Slovenian wedding receptions, the usual euphoric atmosphere (inspired largely by the overall feelings of happiness for the newly wedded couple and perhaps slightly fueled by the alcoholic beverages used to toast the pair) inspires a bit of song and dance among those attending the evening affair.

So, to take you back approximately 20 years, during most Slovenian wedding receptions, one would find a few young men gathered at the bar with drink in hand, arms slung casually around each other's shoulders, suddenly breaking into a repertoire of Slovenian songs. A few of the songs sung by these men were learned in their youth during Saturday morning Slovenian language school, some were learned by those who were members of Korotan, Slovenski Fantje or other well-known choral groups in the greater Cleveland area, while some were learned by listening to their fathers engage in similar sing-a-long rituals.

Initially, only a few of these young men would be found singing in the bar at these wedding receptions. Over a period of several weddings, the number of men joining in to sing, grew. After a few weddings, a bond eventually formed among these men as they began to find themselves enjoying each others company and sharing their love for Slovenian song. For those willing to admit, it could be said that the sounds emanating from the bar during those early days were, shall we say, a bit loud and perhaps slightly annoying. But, after the benefit of a few more weddings, a gradual improvement developed as the men's voices began to blend in harmony.

Finally, destiny arrived. As history tells us, a gentleman by the name of Ludvik Burgar approached a much younger Tom Srsen (the popular, friendly store manager at Sheliga Drug) and politely inquired, "Would

your choral group that I've heard performing at all these wedding receptions be interested in performing in Johnstown, Pennsylvania?"

Tom, being the honest and forthright man that we have all come to know and respect, responded with a puzzled, "What choral group?" Tom proceeded to

explain to Mr. Burgar that the men he was referring to were not actually a formal choral group, but simply friends gathering for a few songs and good old-fashioned male bonding.

As you can imagine, Mr. Burgar's innocent inquiry raised some serious questions (not to mention a few scratching heads), among the impromptu singers. Could they form a group? Was there possibly some talent here? Who would direct the group? Who would be on the "odor?"

These critical questions required an immediate answer. The Johnstown performance was scheduled to take place only a few months away and Mr. Burgar needed a response. Time was growing short.

And so, a meeting was held by the men to determine whether they could commit themselves to conducting regular rehearsals amid the multitude of priorities in their lives including work, school, softball, and girlfriends (not necessarily in that order, mind you). Now don't be fooled into believing that the men were completely confident over their ability to pull this off and form an organized a capella singing group.

There was doubt. In fact there was plenty of doubt. However, after considerable deliberation, and a few drinks, a decision was reached. A group would be formed.

The next obstacle: who in their right mind would endeavor to direct this collection of undisciplined and inexperienced singers?

Enter John Srsen. John, a bright and energetic young man, who also happened to be a talented accordionist, guitarist, and singer, was "elected" as the natural choice to direct the newly formed group. At the time, John (I hope he'll forgive me for this) was extremely skeptical at first that such a bold venture could actually succeed, and with good reason.

As it was, most of these young men lacked formal

singing experience and training, and a few could barely read sheet music. But John, being a man who thrives on challenges (how many 100 plus mile bike trips to New York and Pristava have you done already, John?) agreed to give it his best effort.

John's challenge? Very simple. To take a group of eager young men with limited formal singing experience, and over a period of just a few months train them to sing a repertoire of Slovenian songs before a live audience in Johnstown, Pennsylvania.

Next: How Fantje na Vasi's name originated, some highlights, and a few more memories. --T.S.

Pristava Day Picnic

On Sunday, August 10, be sure to have your car packed and ready to go to *Pristavski Dan* at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. Let's look at what you will need to make your day complete.

A Mass will begin the day at 12:30 p.m. with Father Jozeph Boznar as celebrant.

1) An Appetite: food and refreshments will start being served at 1:30 p.m. Vampa, goulash, and polenta dinners for \$8.00.

2) Dancing Shoes: be ready to cruise the dance floor with the accompaniment of the now famous Pristava Players, a band made up of Pristava members.

3) Soccer Shoes and Shin Pads: a soccer tournament will begin at approximately 5 p.m. Call Milan Ribic at 943-0621 for more informa-

tion.

4) Beach Blankets and Sunscreen: enjoy a beautiful day relaxing by the pool and visiting with friends.

5) Good Stories and Smiles: spend the day doing what Sundays are made for, enjoying the company of friends and family without having to worry about how the house looks, what to cook, or the clean-up.

6) Bring your sense of aesthetics: there will be a two woman art show for your viewing pleasure.

The board of Slovenska Pristava warmly invites everyone to SP for *Pristavski Dan*. Please come to have an enjoyable afternoon while supporting the maintenance of something that has become an important part of our summers, both in the past and for years to come, Slovenska Pristava.

--Mary Ann Vogel

Specialists In
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd.
Richmond Hts., Ohio 44143
461-7989 / 461-0623

Ohio's Voinovich Elected Chair of Governor's Association

Ohio Governor George V. Voinovich was elected chairman of the National Governors' Association (NGA) on July 30th at the closing plenary session of the NGA summer meeting in Las Vegas, Nevada. Voinovich, who has been vice chairman of the NGA for the 1996-97 year, will succeed Nevada Governor Bob Miller.

Governor Voinovich, who becomes the 80th chairman of the NGA, is the second Ohio governor to have held the post. The only other Ohioan to hold the position was Governor Frank J. Lausche in 1950.

As the former president of the National League of Cities (1985), Voinovich also will be the only person to have served as president of both the National League of Cities and the National Governors' Association.

Voinovich also shares the same ethnic background as former governor Lausche. Both were born in ethnic neighborhoods in Cleveland and share common Slovenian roots. Governor Voinovich often cites Lausche's influence on his career, and considers him to be a role model.

Voinovich stated, "I am pleased to once again follow in the footsteps of Frank

Lausche. He was a man who had an enormous impact on Cleveland and Ohio, and was one of our state's most significant public figures."

Voinovich spoke about his added responsibilities "I am looking forward to representing the governors and our positions on the critical issues facing our states. The governors of our states are some of our country's most innovative public policy practitioners, and I want to bring attention to the states' programs that are the most effective in serving the needs of their citizens."

Governor Voinovich will focus on several priorities during his tenure as chairman, including continuing the NGA's focus on the needs of children in the critical first three years of life, the devolution of power back to state and local governments, and expanding efficiency and workplace quality initiatives of state governments.

"My experience as both a big city mayor and governor has helped me better understand the importance of devolving power from Washington back to the people. One way to do that is by returning tax dollars to state and local governments through block grants," Voinovich said.

On Sunday, July 20th Gail and Anton Potokar celebrated their 60th Wedding Anniversary with a family reunion of the Potokar, Derganc and Novak families. Over 125 persons were in attendance at their farm in Rock Creek, Ohio. The weather was perfect to help make it a very joyous and enjoyable occasion. (Photo by TONY GRDINA)

When NATO For Slovenia?

Slovenia's economy, is rated F minus. It is in 94th place among 115 countries, just behind Rwanda and Nepal. Can you believe it? Yes, Slovenia, a candidate for NATO, June 16, 1997 issue of *Forbes*, a business magazine with highest respectability so ranks Slovenia's economic policy.

Fortunately we have a great Secretary of State, Madeleine Albright who clearly told Prime Minister Drnovsek last month to concentrate on completing three economic reforms:

- (1) Accelerate completion of privatization, especially of insurance, banking and steel industries.
- (2) Reduce restrictions on foreign ownership of real estate because it restricts foreign investments.
- (3) Return nationalized properties. Secretary Albright especially focused on payment of outstanding claims of American citizens, stating that she expects restitution to be made according to the law.

In short, Secretary Al

bright is politely saying, "It's the economy, stupid, military parades can wait." But some politicians prefer to think with their heart rather than their head. Public opinion is easier to arouse this way. But let's think again. Behind 93 countries, behind Rwanda and Nepal! How embarrassing.

Forbes has no axe to grind; facts are facts. Is the rating scientific? *Forbes* uses a sophisticated measure, provided by *Economic Freedom of the World, 1997*, compiled by two U.S. academic economists, James D. Gwartney and Robert A. Lawson, and just published by the Vancouver, B.C.-based Fraser Institute in cooperation with 45 other think tanks from around the world.

"Currently freest of all: Hong Kong. Fraser gives it 9.3 points out of a possible 10. Singapore is second, evidence of Fraser's austere focus on economic rather than political freedoms. Expectedly, the U.S. is the freest of the major economies.

The ten most improved countries from 1990 to 1995:

Nicaragua, Russia, El Salvador, Tanzania, Bulgaria, Peru, Mauritius, Argentina, Hungary, and the Dominican Republic.

Instead of competing vigorously for some of this (foreign investment) capital, what is Slovenia's government doing? Playing NATO with over 14% unemployment. In a world that is increasingly interconnected and where jobs depend on the availability of international capital resources, how can Slovenia with its score of 3.8 compete for capital?

As things now stand the United States and its allies could substantially contribute to the revival of the European East by supporting the government of Slovenia that follows the points so wisely stated by Secretary of State Madeleine Albright to Prime Minister Drnovsek.

Now that the grades are in it is time for Slovenian citizens to evaluate if their government, made of former Marxists, is again leading them in the wrong direction?

--Borut Prah
Oakland, Calif.

**MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS**

SUNOCO DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

ASE National Institute for **AUTOMOTIVE SERVICE EXCELLENCE**

EUCLID SUNOCO SERVICE

APPROVED AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

222ND STREET 200TH STREET
940 East 222nd Street 470 East 200th Street
261-9544 481-5822

Logos for Sunoco, Mobil, and Visa.

Pay your parking tickets from the comfort of your living room.

**Pay-By-Phone
1-216-664-4744**

Slovenia Wrong on Property Rights

Letter in *Wall Street Journal* dated July 21, 1997:

In your July 9 editorial "After Madrid" you quote Slovenian Foreign Minister Zoran Thaler as saying that Slovenia has been given no good explanation for being left out of NATO. And on July 8 you published Slovenian Premier Janez Drnovsek's reasons why Slovenia should be invited to join it ("Safeguarding Democracy," editorial-page survey).

There were at least two occasions on which good explanations were given. On March 20, Daniel Fried, special assistant to President Clinton and senior director, Central and Eastern European Affairs, National Security Council, mentioned to Janez Podobnik, Slovenia's president of Parliament, that "there may be a small problem with Slovenia's failure to implement denationalization and restore the confiscated properties to their owners." Moreover,

on May 23, Secretary of State Madeleine Albright gently indicated to Premier Drnovsek that the U.S. would like to see his government (1) accelerate and complete privatization, (2) remove restrictions on property ownership in Slovenia by foreigners, and (3) return the property to expropriated persons including many U.S. citizens whose outstanding claims have been ignored for more than five years.

Unlike other European countries, Slovenia has so far shown no respect for the human right to own and enjoy property without arbitrary government interference, and continues to violate the property rights of people whose property was confiscated by the former(?) Communist regime. It is hard to see why should a country whose policies are so alien to Western values be invited to NATO and the European Union.

--Vlado Bevc, Ph.D.
Danville, Calif.

Summertime is a Great Time for Kids' Dental Checkup

Baseball. Scout camp. Vacations. Parents these days keep constantly busy planning summer activities for their children. However, when scheduling activities for their kids, parents should consider adding one more stop to their kids' busy summertime itinerary - a trip to the dentist for a checkup.

"Summertime is a perfect time for kids to visit the dentist," said Dr. Anton J. Ogrinc, D.D.S. "During the school year, it's often tough for families to find the time for a dental checkup. They have to squeeze appointments in on weekends, or after school. Sometimes they even have to pull their kids out of school - but in the summer, schedules are a bit more flexible for everyone."

Dr. Ogrinc, with offices at 5227 Fleet Avenue in Cleveland, and 6551 Wilson Mills Road, Suite 103 in Mayfield Village, provides

every member of the family, young or old, the latest in dental technology. With 17 years of experience, he offers an extensive range of services including preventive dentistry, crowns and bridges, root canals, reconstruction, complete and partial dentures, limited oral surgery, plus the latest in cosmetic dentistry, including bleaching.

Dr. Ogrinc is a graduate of St. Ignatius High School, John Carroll University, and the Case Western Reserve University Dental School. As a life-long resident of Greater Cleveland, presently living in Euclid with his wife and four children, Dr. Ogrinc is committed to meeting the dental care needs of this community.

For more information, or to schedule an appointment, call Dr. Ogrinc's Fleet Avenue office at 641-1760 or his Wilson Mills Rd. office at 473-1920.

Tony Petkousek's Radio
- SINCE 1961 -
WELW - 1330 AM (East) 1380 AM (West)
Simulcasting Daily 3:15 / Sat. 12-2 pm

(KOLLANDER POLKA TOUR HEADQUARTERS)
971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119

TONY PETKOVSEK • CO HOST - JOEY TOMSICK • Featuring - ALICE KUHAR DUKE MARSIC
PATTY SLUGA
(216) 481-TONY (8669) or KOLLANDER (216) 692-1000

Coming Events

Friday, August 8
BB-Q Rib Dinner sponsored by Slovenian National Home, E. 80th St., Cleveland. Serving from 5:30 to 8 p.m. in Clubroom.

Sunday, August 10
Pristavski Dan at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. Food and refreshments served beginning at 1:30 p.m. Soccer tournament. Music.

Saturday, Aug. 16
St. Mary's (Collinwood) Slovenian School Picnic at Slovenska Pristava. Dinner: grilled homemade sausages (pečenice), čivapčič, or steak served from 6 to 8 p.m. Music and dancing. Proceeds to benefit 1998 all-school tour "Getting to Know Slovenia."

Sunday, Aug. 17
Second Picnic of Slovenian Cultural Society (Triglav) at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Wednesday, Aug. 20
Fed. of American Slovenian Senior Citizens Annual Picnic at SNPJ Farm on Heath Rd. Dinner 1 p.m. by Julie Zalar. Dance music by Rhythmaires. \$10. For tickets see club members or call Ralph at 731-9569.

Saturday, Aug. 23
Student chorus "Lira" from Maribor, Slovenia concert in parish hall of St. Vitus parish at 7:30 p.m. Donation \$10. Music for dancing after concert. Tickets from members of Korotan.

Sunday, Aug. 24
St. Mary's (Collinwood) Church Festival at Slovenska Pristava beginning with 12:15 p.m. Mass. Chicken and roast beef dinners \$10 for adults; \$4 for children. Games and music by Veseli Godci orchestra, plus St. Mary's Community Brass Band. Everyone welcome.

Sunday, Aug. 31
St. Christine parish, Euclid, Ohio, Homecoming Picnic on church grounds, 840 E. 222 St. Outdoor polka Mass at 12 noon celebrant pastor Rev. Sterk accompanied by Fred Kuhar Orch., featuring Christine Mihelich. Old fashioned potluck dinner 2 to 4 p.m. Music & games 1:30 to 4 p.m.

Sunday, Sept. 7
St. Vitus Altar Society Annual Chicken & Roast Beef Dinner in St. Vitus Auditorium.

Sunday, Sept. 7
AMLA Lodges 6 and 40 sponsor annual Pancake and Sausage Breakfast. Open to public. Adults \$6, children \$3. - Lodge 6 & 40 grandparents free breakfast.

Sunday, Sept. 21
Wine Festival of Slovenian Cultural Society (Triglav) of Milwaukee to be held at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Saturday, Oct. 4

Fantje na Vasi 20th Anniversary Concert, St. Clair Slovenian National Home, 7 p.m. For information, call (216) 352-7455.

Sunday, Oct. 5
Upstairs Dance at Slovenian Society Hall, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio. Walter Ostanek from 4 to 8 p.m. on stage; Sumrada Brothers from 7:30 to 9:30 p.m. in the Annex. Special guests Zeke & Charlie. Benefits Zarja, Jadran, Circle #2, Glasbena Matica, Fantje na Vasi. Sponsored by George Knaus. Tickets at Polka Hall of Fame or Nottingham Tavern, or call 481-9300 or 943-0553.

Sunday, Oct. 12
St. Mary's (Collinwood) Alumni Dinner in auditorium, following noon Mass. Cost \$12.

Sunday, Oct. 19
Slovenian American National Art Guild- Artists and Crafts Show & Sale at Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio from 11:30 to 5 p.m. Free admission.

Saturday, Nov. 1
Glasbena Matica Chorus Concert at St. Clair Slovenian National Home.

Sunday, Nov. 16
Fall concert, Slovenian Junior Chorus, SNPJ Circle 2, at Slovenian Society Home, Euclid, Ohio.

The most destructive insect in the world is the desert locust: the locust of the Bible—which is found in Africa, the Middle East, and India. This spurt-throat grasshopper can eat its own weight in a day.

Happy Birthday to SNH Residents:

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged who were born in the month of August:

- 8-03 - Jennie Hocevar, 98 born in Slovenia
- 8-04 - Mary Sherry, 90, born in Slovenia
- 8-09 - Lottie Wysocki, 94, born in Cleveland
- 8-11 - Florence Bricel, 85, born in Cleveland
- 8-11 - Stanley Snyder, 85, born in Cleveland
- 8-12 - Rose Kropf, 83, born in Cleveland
- 8-13 - Helen Zele, 89, born in Cleveland
- 8-15 - Marie Sprenger, 93, born in Cleveland
- 8-21 - Matteo Daniele, 98, born in Italy
- 8-25 - Mary Stampfel, 87, born in Cleveland
- 8-26 - Mary Debaltzo, 90, born in Cleveland
- 8-30 - Alice Hutter, 89, born in Cleveland
- 8-30 - Joseph Skrabec, 88, born in Barberton, Ohio

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844

Summer is here and we are ready to serve you at our famous well stocked

DRIVE-THRU

Imported Slovenian Wines
Radenska Mineral Water -
Various Soft Drinks & Snacks
We have Ohio Lottery and
Instant Ohio Lottery tickets
Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.
Owner - David Heuer

DEATH NOTICES

MARGARET KIKOL

Margaret Kikol (nee Hromoga) passed away Monday, July 28, 1997 at St. John West Shore Hospital in Westlake, Ohio.

Margaret worked for American Can as a laborer for 20 years. She was also a member of SNPJ Lodge #26. She is survived by her sons Donald and John; and brother Andy. Her husband, John; brothers Steve, John; sisters Mary Cicik, Helen Smith, Anne Bradock, and Eva Durica, are all deceased.

Funeral services were held at Zele Funeral Home on July 29 at 1 p.m. Interment was at Holy Cross Cemetery.

MARY NOVINC

Mary Novinc (nee Gainar), passed away in Charleston, South Carolina after a short illness on July 27, 1997.

Mary was a 50-year resident of Chickasaw Avenue in Cleveland. She was also a member of AMLA Lodge St. Ann No. 4.

Mary's husband, Tony and brother Bob Gainar are deceased. Mary was the mother of Laverne Pugel and Shirley Groenke. She is also survived by grandchildren Susan Flessate, Tracey Graybar; great-grandchildren Toni Flessate, Tyler Graybar, Tracey Graybar; and sister Molly Nagode.

Services were held Friday, August 1 at St. Paul's Church (Chardon Rd.) at 9 a.m. Interment was at All Souls Cemetery. Arrangements were handled by Zele Funeral Home.

Commemorative Glasses

Mary's parish (Collinwood) is offering a four glass set of tumblers embossed with a picture of the Slovenian church for a donation of \$10.00. They may be purchased in the rectory office. Supply is limited.

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

ZeLe Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

FRANK GARTROZA

Frank Gartroza, 81, passed away at his home on Tuesday, July 29, 1997.

Frank is survived by his wife, Josephine (nee Bruder); daughters JoAnn Glowacki, Michaeleen "Mickey"; Grandchildren Aileen, Paul and Stephen; sisters Agnes Oblock, Elizabeth Dush; brother William; and devoted friend Linda Zabkar.

His brothers Michael and Lawrence are deceased.

Frank owned and operated Elsners Florist for 19 years as well as Yale Florist for 50 years.

Mr. Gartroza served time in the Army during World War II from 1943 to 1945.

Visitation was held Thursday, July 31 at Zele Funeral home. A 9:30 a.m. Mass was held at St. William church on Friday, Aug. 1. Burial was at All souls Cemetery in Chardon, Ohio.

In Loving Memory

Rose Paulin - Hayny

1900-1987

With a heavy heart and deep sadness we announce it's been 10 years (Aug. 6th) since the loss of my beloved mother.

God watched you suffer.
He knew you had your share.

He gently closed your weary eyes

And took you in His care.

Your memory is our keepsake

With that we'll never part
God has you in His keeping,
We have you in our heart.

Sadly missed by:

Elsie Jacobs - Daughter
Charles Jacobs - Son-in-Law
Neal and Sid Allen - Grandsons and families
Judi, Granddaughter
Paula Kikol and Joseph, Sister and Husband
Michael & Angela Janesch Cousins - and remaining relatives here and in Europe.

Slovenia surges ahead of its neighbors

AMERISKA DOMOVINA, AUGUST 7, 1997

By Susan Ladika

San Francisco Chronicle
Foreign Service

Seven years ago, Franci Zavrl was the crusading editor of a Slovenian dissident political magazine whose criticisms of the Yugoslav government landed him an 18-month prison sentence.

Zavrl, now 35, is a partner in a prosperous public relations firm that first established a niche for itself by teaching government and business leaders in this formerly communist society how to work with the media.

Zavrl's turn of fortunes parallels that of Slovenia, the most progressive of the six republics that once made up Yugoslavia. The young nation of 2 million was always Yugoslavia's wealthiest region, today it is truly on the move - an economic powerhouse by Eastern European standards, its eyes firmly set on joining NATO and the European Union.

Not long ago, things were different.

While Yugoslavia's economy was decentralized and its population generally able to travel in the West with ease, firm political control was exercised from Belgrade.

Journalists frequently were tailed. Zavrl was repeatedly tried in civil court for running articles critical of government policy, but always was released with a slap on the wrist.

But in 1988, he and his colleagues at the weekly magazine *Mladina* got into serious trouble by running stories about secret Yugoslav arms deals with Ethiopia in 1988, political corruption and how soldiers built the private villa of an army commander. Before the information appeared in print, the four were arrested.

The year after, Zavrl was tried and convicted by a military tribunal.

Fortunately for him, he was sent to a civilian prison, where, he recalled, "We were treated well, something like heroes." This, he said, reflected the fact that "democratic changes had started to occur. It was obvious that the socialist regime wouldn't last much longer."

Zavrl served seven months behind bars before being released by Slovenia's president.

Since that time, everything has changed for his country.

In 1991, Slovene soldiers and civilians fought a 10-day battle with the Yugoslav army for independence. The rebellion set off a chain re-

action that tore the former Yugoslavia asunder.

While Bosnia and Croatia are still moping up after years of war, and Serbia is suffering political convulsions, Slovenia has turned its back on the past and is pushing toward integration with the West.

The trend began as a survival strategy. Before independence, 62 percent of Slovenia's commerce was with other Yugoslav republics. But war and international embargoes slashed trade with those markets to 16 percent.

Slovenia quickly reoriented, courting partners in the West. Today, the bulk of its trade is with the European Union - about one-quarter with Germany alone.

Much of the success has come from small- and medium-size companies and service industries - like Zavrl's firm, Pristop.

When founded in 1991, it was a new concept for Slovenia. "Our first clients were business people who feared the media and didn't know how to write a news release," he said.

Today, Pristop is a \$6.5 million business with 25 employees. Its clients include government agencies in Slovenia, Macedonia and Moldova, pharmaceutical companies, insurance companies and banks.

Several major companies, like the ski manufacturer Elan and the pharmaceutical firm Lek, are well known in the West.

Although usually overlooked by Western media, which tend to focus on Poland, Hungary and the Czech Republic, Slovenia has the highest annual per capita income in the region

(\$9,000), a balanced budget and fast-paced growth.

At least part of Slovenia's success can be attributed to its impressive political stability.

Unlike some other countries in the region, which have been controlled by political strongmen or a succession of leaders, Slovenia has marched steadily ahead with democratic reforms under President Milan Kucan and Prime Minister Janez Drnovsek. Both came to power with the country's first democratic elections in December 1992, and retained their positions after a vote late last year.

Former U.S. Defense Secretary William Perry gave Slovenia an important boost in late 1995, saying it should be among the first Eastern European nations to be admitted to NATO because of its success in building a democracy and market economy.

Because average monthly wages are more than double those of Poland or Hungary, "We simply don't compete for the same investors. We are competing with Spain and Portugal," said Igor Strmsnik, deputy director of the Institute of Macroeconomic Analysis and Development.

Joze Jaklin, deputy manager of the Agency for Restructuring and Privatization, said that although Slovenia started privatizing industry later than many of its neighbors, it had a certain advantage over other former communist countries because it had moved away from a centrally planned economy decades ago.

Thanks to Tony Pechaver for submitting this informative article.

WATJ 1560 AM

PRESENTS

Weekend Polkas

Saturday

8:00 a.m. - 10 a.m. Polkas with Al Markic

10 am -12 Polka Spotlight,

Host Joe Godina

12 - 1 p.m. Mario's International Music

Host Mario Kavcic

1 p.m. - 3 p.m. Almar with Guest Musician

3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

Sunday

10 a.m. - 10:30 a.m. Magic Sound of the Button Box

Host John Pestotnik

10:30 a.m. - 11 a.m. Reflections of the

New Slovenia

Hostess Linda Cimperman

11 a.m. - 1 p.m. Polka Fun With Al & Harry

Host Al Markic & Harry Faint

1 p.m. - 2 p.m. Polka Tributes

Host Al Markic

2 p.m. - 3 p.m. International Hour

Host John Krizancic

3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

Burgar-Szutowicz Wedding

The marriage of Mara Alane Szutowicz of Ephrata, Pa., and Marko Ludvik Burgar, Atlanta, Georgia, took place at 2 p.m. Saturday, July 26, at Our Mother of Perpetual Help Catholic Church, Ephrata, with the Rev. Edward Jackson officiating.

The bride is the daughter of Carol Szutowicz, Ephrata, and the late Dr. Michael Szutowicz. She graduated from Ephrata High School, Lafayette College and Emory University School of Law. She is an adjunct instructor at Central Pennsylvania Business School and Pierce College.

The groom is the son of Marie Burgar, Cleveland, Ohio, and the late Ludvik Burgar. He graduated from St. Anthony's High School, Notre Dame University and Emory University School of Law. He is employed by the City of Atlanta as a prosecutor.

Mara A. Burgar

Amy Szutowicz, sister of the bride, Alexandria, Va., was maid of honor. Bridesmaids were Meredith Hobbins Ingram and Sarina Glazer, both of Bethesda, Md.; Jennifer Will Shettel, Denver, and Sandi Burgar, sister of the groom, Cleveland.

Serving as best man was Tim Caslin, Jersey City, N.J. Ushers were Greg Sodja, Syracuse, N.Y.; Matthew Srsen, Hudson, Ohio; Brett Burk, Gurney, Ill.; and John Sacher, Baton Rouge, La.

The couple will live in Atlanta.

Judy Cerne's hands-on approach guides own PR Firm

By Marcus Gleisser
The Plain Dealer

Judy Cerne came to work at the Cleveland operation of McKinney Public Relations 12 years ago.

Today, she owns it.

That shows what a hands-on dedication to a job can do. It moved her from being general manager to president and chief executive officer when she bought the business last month.

"We now have an even stronger commitment to the area through local ownership that is backed by world-class service and a continued strategic alliance with our sister agencies in Chicago and Philadelphia," she said.

Her moves started with a job at J.B. Robinson Jewelers as assistant to the owner, Larry Robinson. This led to advertising and public relations with the stores as well as helping Robinson open stores around the country. It also led to her move to

Robinson's radio stations WBBG-AM and WMJI-FM as marketing and promotions director.

From there it was an easy step to McKinney in 1985 as an accountant executive on the public relations side of the Cleveland office. The advertising public relations agency was founded in Philadelphia in 1936.

"That was when ad agencies saw the public relations side of the business as being very lucrative for them, and I was assigned to build their public relations business in the Cleveland office," she said.

It worked so well that she was made general manager of both the office's public relations and advertising in 1987.

Cerne describes herself as a hands-on kind of executive, involved with all the accounts in what is essentially a business-to-business operation. Her involvement

with clients starts in the planning stages in terms of what their goals and objectives are.

The office's key niche is advanced technologies. An example is Liebert Corp., an independent subsidiary of Emerson Electric Co. in Columbus. Liebert designs and makes systems that control temperature and humidity and perform other tasks.

Cerne heads a staff of 11 in her Terminal Tower offices. She is married to Roger Cerne, executive manager of Case Western Reserve University's Case Alumni Association. They live in Concord Township and have a married daughter and a grandchild.

Roger Cerne is a son of the late Howard Cerne of the former Cerne's Jewelry on St. Clair Avenue at E. 64th St.

Lavrisha on WKTZ

Paul Lavrisha can be heard on WKTZ Radio AM 830 on your dial.

He broadcasts on Sundays from 11:30 a.m. until 12:30 p.m. His program is called "Slovenia."

Paul can be reached at (216) 391-7225. His address is Lavrisha Construction, 6507 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

WKTZ Radio serves Cortland, Warren, Youngstown, Cleveland, Akron, Canton, Northeast Ohio and Western Pa.

Slovenian Seniors Hold Picnic

The Federation of American Slovenian Senior Citizens Clubs Annual Picnic will be held at the SNPJ Farm on Heath Rd on Wednesday, Aug. 20th.

Dinner will be served at 1 p.m. by Julie Zalar. Music for dancing will be by the Rhythmaires.

Dinner and admission is \$10.00. Admission only is \$3.00. For tickets see club members or call Ralph at 731-9569.

It takes about four pounds of fresh herbs to make one pound of dry herbs.

Slovenian Foreign Minister Resigns

LJUBLJANA, July 31 — Slovenian Foreign Minister Zoran Thaler resigned on Thursday after what he said were growing differences among the country's political parties, the foreign Ministry said.

"With my resignation, I want to draw attention to the need for national unity in order to place Slovenia in the safe and developed part of Europe," Thaler said in a statement.

Thaler, 35, is a member of Prime Minister Janez Drnovsek's center-left Liberal Democrats and has been serving as foreign minister since February when a new government was formed following an inconclusive general election in November.

Thaler was coming under increasing pressure from the opposition center-right Social Democrats, who have called for a parliamentary debate on the coalition government's performance.

The debate, which is expected to take place in September, could lead to a no-confidence vote in the government, which has a majority of eight in the 90-seat parliament.

The Social Democrats have also blamed Thaler for being partly responsible for Slovenia having to change its constitution to allow foreigners to buy land in accordance with its associate agreement with the European Union.

House For Sale

DUPLEX 6-6 at 7828 Union Ave. (St. Lawrence area) \$35,000.

Call 341-7345

(31-35)

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

House for Sale

2 story colonial, 3 bedrooms, 1½ baths, basement, fireplace on Landseer Ave. (off E. 185th St.). By owner, \$75,000.

Call 1 216-285-2785

(31-34)

Annual Novena at Shrine

The Trinitarian sisters at the Shrine and Grotto of Our Lady of Lourdes on Chardon road in Euclid, announce their Annual Novena in honor of the Assumption of the Blessed Virgin Mary will begin on Thursday, Aug. 7 at 7:30 p.m. and will conclude on the Feast Day, Friday, Aug. 15.

On Aug. 15 there will be regular 4 p.m. Rosary Procession followed by Benediction. In the evening a Candlelight Procession will be followed by Mass.

On Friday the Feast of the Assumption the dining room will be open from 9:30 a.m. to 4 p.m.; and the gift shop from 8:45 a.m. to 7:30 p.m.

Hamburger Steaks

- 2 pounds ground beef, lean
- 1 medium onion — finely chopped
- 1 egg — lightly beaten
- 2 egg yolks — lightly beaten
- salt and pepper — to taste
- 7 tablespoons unsalted butter
- 2 ounces brandy

In a large bowl, combine and blend well the beef, onion, egg, egg yolks, salt, and pepper. Mold the meat mixture into six ½-inch thick "steaks." In a large frying pan, heat 4 tablespoons butter over medium-high heat. Add the beef and brown on both sides. The inside should be pink, or however one prefers beef cooked. Transfer to a hot serving dish. Add the remaining butter and the brandy to the frying pan, and cook until most of the brandy has evaporated. Spoon over the steaks. — Serves 6.

Mock Fillet Mignon

- ✓ 1 pound ground beef
- ✓ 1 tablespoon vegetable oil — if meat is lean
- ✓ 1 clove garlic — minced
- ✓ 1 teaspoon salt
- ✓ ½ teaspoon seasoned pepper
- ✓ 4 strips bacon
- ✓ 1 can mushroom pieces — drained (4 ozs.)
- ✓ 3 tablespoons butter or margarine
- ✓ 1 tablespoon Worcestershire sauce
- ✓ 1 dash red pepper sauce
- ✓ ¼ teaspoon seasoned pepper

Combine meat, oil, garlic, salt and pepper. Mix well. Shape into 4 patties. Wrap each with bacon, fasten with toothpicks. Cook on grill 10 to 15 minutes on each side or to desired doneness. Serve with sauce made by sautéing mushrooms in melted butter and adding seasonings. — Serves 4.

The Banyan Tree of India spreads by growing trunklike roots from its branches. In time, a banyan may cover acres of ground.

VESTI IZ SLOVENIJE

Madeline Albright pisala Janezu Drnovšku in izrazila podporo za slovenska prizdevanja za eventualno včlanitev v Nato in EU

Državna sekretarka ZDA Madeline Albright je naslovila pismo na dr. Janeza Drnovška, v katerem se mu je zahvalila za prijetno in dragoceno srečanje med njenim obiskom v Ljubljani. Kot poroča včerajšnje Delo: »Albrightova je v pismu poudarila, da je trdna odločenost Slovenije za polnopravno članstvo v Natu in Evropski uniji nanjo naredila velik vtis, prav tako tudi vdanost vodstva, da našo državo dejansko približa tem ciljem. Pri vseh tovrstnih prizadevanjih je državna sekretarka zagotovila Sloveniji podporo ZDA.«

V državni zbor so vložili peticijo o narodni spravi — Ze sedmi poskus, doslej brez odziva

Pretekli torek so Združeni ob lipi sprave in Civilna družba za demokracijo in pravno državo v državni zbor vložili peticijo ob 7. obletnici predloga deklaracije o narodni spravi. O vsem tem je Delo včeraj takole poročal: »Združeni ob lipi sprave so predlog deklaracije predlagali oziroma obnovili že šestkrat, a ga državni zbor ni sprejel. Zaradi tega so podpisniki na današnji tiskovni konferenci izrazili prepričanje, da 'otroci zločincev, ki so po NOB pobili tisoče Slovencev, nimajo poguma, da bi sprejeli deklaracijo'.

Kot so v peticiji državnemu zboru zapisali vlagatelji, 'ni nobenega dvoma več, da je razkol in shizmo v slovenskem narodu povzročila zmotna ideologija razrednega sovražstva, ideologija komunistično-boljševiškega nasilja, ki je za seboj ob sicer plemeniti ideji narodnoosvobodilnega boja pustila več kot 100 množičnih grobišč, v katerih počiva več kot 15.000 po končani vojni pobitih Slovencev'. S tem so podpisniki izpostavili prvo izmed šestih predlaganih točk deklaracije.

Od DZ pričakujejo, da bo po sprejetju proračuna sprejel tudi pravni akt, v katerem bo izrekel v lastnem imenu, v imenu Repu-

blike Slovenije in slovenskega naroda obžalovanje za vse žrtve komunističnega in protikomunističnega nasilja med vojno, zlasti pa naj izreče obžalovanje za vse žrtve državnega terorizma po končani vojni, zlasti za množične poboje vrnjenih domobrancev, za množične poboje 'razrednih sovražnikov' in za umore drugih ideoloških nasprotnikov v tajnih in za javnost prirejenih procesih.

S sprejetjem deklaracije bi po prepričanju vlagateljev Slovenija postala tudi moralna država. Sprava po njihovem mnenju obsega tudi to, da država izda mrliške liste množično pobitih, zagotovi njihov dostojni pokop in vrne nacionalizirano premoženje. Združeni pod lipo sprave še menijo, da je narodna sprava nekaj posebnega in da so je sposobni samo civilizirani narodi.«

Po dosedanjih izkušnjah je pa malo verjeti, da bo državni zbor v svoji sedANJI sestavi pripravljen deklaracijo sprejeti.

Slovenski krščanski demokrati predlagali skupnega »pomladnega« predsedniškega kandidata zoper Milana Kučana

Jeseni letos bodo v Sloveniji predsedniške volitve. Za ponovno izvolitev je svojo kandidacijo že najavil Milan Kučan, kajti slovenska ustava dopušča dva zaporedna petletna mandata. Ankete javnega mnenja še vedno kažejo, da bi Kučan zopet z lahkoto zmagal. Slovenski krščanski demokrati so predlagali socialdemokratom (Janez Janša) in ljudski stranki (Marjan Podobnik) sporazum, po katerem naj bi te tri stranke določile skupnega kandidata zoper Kučana.

SKD menijo, da so pomladne stranke na parlamentarnih volitvah lani dobile več kot 50 odstotkov vseh glasov, zato naj bi imel njih skupni predsedniški kandidat možnost zmage. Dejstvo pa je, da sta dve od pomladnih strank (SKD in SDS) v opoziciji, tretja (SLS) v poziciji. Druga in baje velika težava bo v tem, koga izbrati za kandidata, kajti je glede tega hudo nesoglasje.

Iz Clevelanda in okolice

»Pristavski dan« to nedeljo—

To nedeljo vas na Slovensko pristavo vabi odbor SP in sicer na tradicionalen »Pristavski dan«. Popoldne in zvečer bo poskrbljeno za jedačo in pijačo, zabavali vas bodo tudi pristavski muzikantje. Pridite!

Veselica Slovenske šole—

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti vabi na svojo veselico v soboto, 16. avgusta, na Slovenski pristavi. Domače klobase, čevapčiči in stejki bodo na razpolago med 6. in 8. uro zv. Po večerji bo igrala godba. Dopis na str. 10.

Romarjem v Lemont—

Avtobus v Lemont za vse že prijavljene bo odpeljal to soboto ob 6.30 zj. s parkališča pri Sv. Kristini, ob 7. uri pa od St. Clairja nasproti Baragovega doma. Bodite točni!

Koncert—

V soboto, 23. avgusta, bo v farni dvorani sv. Vida koncert študentskega vokalnega zbora »Lira« iz Maribora. V Cleveland je zbor povabil Korotan. Pričetek koncerta bo ob 7.30 zv., po nastopu bo ples in zabavo, igrala bo godba. Dar za vstopnino je \$10, vstopnice imajo Korotanci, na voljo bodo tudi pri vhodu. Dopis na str. 10.

Nagradno tekmovanje—

Balincarski klub Slovenske pristave bo imelo v nedeljo, 17. avgusta, nagradno tekmovanje. Pričetek bo ob 1. pop. Vpisnina je \$5. Prijave sprejemajo: Lojze Hribar, Tone Vogel, Ani Breznikar, Pepca Kastigar. Pridite in bodite točni!

Evgen Rupnik umrl—

Dne 16. julija je v Argentini umrl Evgen Rupnik, sin generala Leona Rupnika, letalski častnik in poveljnik odreda Beli orel, v starosti 83 let. Pogreb je bil 17. julija s pokopom na pokopališču Chacarita-Buenos Aires, molitve ob krsti je opravil delegat, prelat Jože Škerbec.

Za nove naročnike—

Iz pisarne sporočajo, da je še možno dobiti subvencionirano naročnino za eno leto za povsem nove naročnike in sicer le \$9 za celo leto. Pokličite pisarno na 431-0628.

Farni piknik—

Poletni piknik fare Marije Vnebovzete bo na Slovenski pristavi v nedeljo, 24. avgusta. Pričetek bo ob 12.15 s sv. mašo, daroval jo bo župnik Rev. Janez Kumše, takoj po maši bo kosilo (pečena kura - goveja pečenka). Dar za kosilo je \$10 za odrasle in \$4 za otroke. Za ples in zabavo bo igral ansambel Veseli godci, nastopila bo tudi godba na pihala. Vsi vabljeni.

Lepa podpora—

Na svojem letnem zborovanju maja letos so navzoče članice Progresivnih Slovenk Amerike odobrile \$100 v podporo našemu listu. Za veliko-dušno podporo se jim najlepše zahvalimo.

V tiskovni sklad—

Iz New Yorka je g. Glauco Sluga poslal \$50 kot podporo Ameriški domovini. Zakonca Albert J. in Agnes J. Koporc, Bratenahl, O., sta pa poklonila \$25. Darovalcem se za naklonjenost iskreno zahvalimo.

Poletni festival—

Župnija sv. Roberta v Euclidu prireja od danes do nedelje svoj poletni festival. Imeli bodo vse, kar sodi k takim veselicam, v nedeljo, 31. avgusta, popoldne pa še fara sv. Kristina na E. 222 St., prav tako v Euclidu.

Novi grobovi

Ladislav J. Pevec

Dne 1. avgusta je v Lucasu, O., umrl 80 let stari Ladislav J. Pevec, rojen v Clevelandu 6. marca 1917 kot sin Antona in Helen (r. Korber), živel v Lakewoodu 35 let, do preselitve 1. 1980 v Mansfield, mož Anne, roj. Rogers, 6-krat oče, 20-krat prastari oče, 3-krat prastari oče, brata Anthony in Ludwig sta že pokojna, veteran 2. svetovne vojne, mizar po poklicu. Pogreb je bil 4. avgusta s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Sv. Križa pokopališču.

Frank Gartroza

Dne 29. julija je na svojem domu umrl 81 let stari Frank Gartroza, mož Josephine, roj. Bruder, oče JoAnn Glowacki in Michaelen, 3-krat stari oče, brat Agnes Oblack, Elizabeth Dush, Williama ter že pok. Michaela in Lawrencea, veteran 2. svetovne vojne, lastoval in vodil Elsners cvetličarno 19 let in Yale Florist za 50 let. Pogreb je bil 1. avgusta v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Viljema in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Mary Novinc

Dne 27. julija je v Charles-tonu, South Carolina, po kratki bolezni umrla Mary Novinc, rojena Gainar, ki je pred preselitvijo v Južno Karolino živela več kot 50 let na Chickasaw Ave. v Clevelandu, vdova po Tonyju, mati Laverne Pugel in Shirley Groenke, 2-krat stara mati, 1-krat prastara mati, sestra Molly Nagode in že pok. Roberta, članica ADZ št. 6. Pogreb je bil 1. avgusta v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. in pokopom na Vernih duš pokopališču.

V Slovenijo se je iz Albanije vrnil sanitetni vod Slovenske vojske in to po uspešno končanem sodelovanju v operaciji Zora v Albaniji. Vod je bil del mednarodnih mirovnih sil v Albaniji od 14. maja, v Slovenijo so se vojaki vrnili 26. julija. Poltretji mesec so preživeli pod šotorom na letališču Rinas, nekaj deset milj od oddaljenem od Tirane. V vodu je bilo 24 pripadnikov SV. Sestavljali so ga medicinski ekipi in logistično spremstvo (šoferji, kuhar, vojaki za zavarovanje). Medicinska ekipa je v svojo ambulanto sprejela več kot 200 pacientov, hospitalizirali so jih 20, pred evakuacijo so oskrbeli 20 pacientov, opravili pa so še 60 laboratorijskih analiz. Foto kaže vod ob vrnitvi v koprskem pristanišču. Pričakali so jih svojci in prijatelji.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 31 Thursday, August 7, 1997

ANTON STRES

Ljubljana

Žametna restavracija« tudi v odnosu do Cerkve

Ko Slovenija ni bila sprejeta v obrambno vojaško zvezo NATO, je bila to hudo neprijetna hladna prha predvsem za tiste, ki si že iz komunističnih časov domišljajo, da se morajo drugi učiti pri nas in ne mi pri njih, posebno še, kar zadeva gospodarstvo, demokracijo in druge družbene odnose. Ali si niso naši komunistični »voditelji« vedno znova izmišljevali neke posebnosti, ki jih svet drugod ni poznal in nas hoteli prepričati, da so to ideje izjemnega, enkratnega pomena? Ali se še spominjamo »samoupravljanja«, »dogovorne ekonomije« in podobnih veleumnih iznajdb? V bistvu pa je šlo za vedno enako sprenevedanje in hotenje, da bi hkrati sedeli na dveh stolih: ostali komunisti in postali demokrati. Toda kakor človek ne more služiti dvema gospodoma, ne more biti hkrati pristaš komunizma in demokrat.

Žal tega mnogi pri nas še danes ne morejo doumeti. Pred tedni pa je celo neki naš levo usmerjeni dnevnik objavil razgovor z znanim poljskim borcem za demokracijo A. Michnikom, ki smo ga v času komunizma zelo radi brali. Ta govori o »žametni restavraciji«. Francoski revoluciji je namreč sledila tako imenovana »restavracija«, se pravi poskus restavrirati, obnoviti staro stanje plemiških privilegijev. Podobno glede na »žametno«, namreč mehko in nekrvavo revolucijo, s katero so v komunističnih državah demokratične sile vrgle komunistični režim z oblasti, sledi sedaj prav tako »žametna restavracija«, se pravi poskus starih komunističnih sil, da bi pod videzom demokracije na nov način znova vzpostavili monopol v gospodarstvu, finančnih in javnih glasilih, s čimer bi jim tudi monopol oblasti sam od sebe padel v naročje.

Naravnost v oči bode, da se to dogaja tudi pri nas. Eden najbolj otipljivih primerov tega prizadevanja je boj proti vračanju ukradenega imetja in nasprotovanje vsaki pošteni popravni krivic, ki so jih zagrešili komunisti. Zdi se tudi, da poteka nekakšen »kulturni boj«. Javna glasila, ki so skoraj izključno v rokah starih sil — zato pa so tako besna, če jim kdo to vrže v obraz — sistematično napadajo demokratično opozicijo in druge protikomunistične sile, kamor sodi seveda tudi Cerkev. To je nadaljevanje znanega komunističnega gesla: »Nad knjigo s knjigo«, ki je pri nas veljalo proti koncu 80-ih let. Gre za obvladovanje javnega mnenja ter za načrtno in sistematično jemanje ugleda vsem, ki si upajo upirati se novemu pohodu starih sil na oblast.

Bistvo »žametne restavracije« A. Michnik zelo jasno opiše: »S komunisti se je predvsem vrnila določena miselnost v načinu vodenja oblasti, ko na državo in njeno upravo gledajo kot na svoj plen, ki ga je treba razdeliti med svoje ljudi. In ta pojav sem poimenoval žametna restavracija«. Točno za to gre tudi pri nas.

Naš največji problem ni v tem, da imamo na številnih vodilnih položajih v državi iste ljudi, kot bi jih verjetno imeli, če bi nam še naprej vladal komunistični režim. Naše težave izhajajo od tod, da ti — in tudi številni drugi — mislijo in seveda tudi ravnaajo po starem. Temu dejstvu se imamo zahvaliti, da so nas nekatere zahodne države, predvsem pa Amerika, ocenile za nezadostno demokratične, da bi lahko postali člani zveze NATO.

Javna glasila tega niso poudarjala — če že niso prikrivala —

KONCERT študentske vokalne skupine Lira...

CLEVELAND, O. — Lansko leto, meseca maja, je zbor Korotan, na povabilo mariborskega župana dr. Alojzija Križmana in podžupana dr. Petra Klasinca, sodeloval pri obisku sv. očeta v Sloveniji. V nedeljo, 14. maja, smo skupaj z drugimi 1300 pevci, prepevali pri papeževi sv. maši v Mariboru. Za nas je bilo to enkratno doživetje, ki nam bo ostalo v neizbrisnem spominu. Naslednji torek, 16. maja, smo imeli v dobro zasedeni Unionski dvorani lepo uspel koncert. Po koncertu nam je študentska vokalna skupina Lira pripravila prijeten družaben večer. Kakor že pri našem sprejemu v Mariboru, v gostišču Emaus, so nam tudi tu zapeli nekaj narodnih pesmi. Vsi smo bili presenečeni, kako ubrano in pristrčno so zvenele njih pesmice. Še in še bi jih poslušali.

Pevci Lire so študentje mariborske univerze, včlanjeni v akademskem katoliškem združenju AMOS, ki je po skromnih začetkih, leta 1992, v petih letih že zajelo čez dvesto študentov. Pod spretnim duhovnim vodstvom dr. Ivana Štuheca, s sestanki, kulturnimi prireditvami in nedeljsko sv. mašo, zorijo v poštene in pokončne osebnosti in dobre kristjane. Pod tem okriljem je nastala tudi pevska skupina Lira, ki je kmalu zaslovela ne samo v Mariboru, ampak tudi drugod po Sloveniji in izven Slovenije. Gobjo predvsem narodno pesem pa tudi umetne in liturgične pesmi, saj često prepevajo pri sv. maši in pri raznih cerkvenih prireditvah.

Skupino vodi glasbena umetnica Emica Potočnik, ki je na mariborski pedagoški fakulteti končala študije glasbene pedagogike in solo petja. Emica tudi skupaj s svojimi tremi sestrami sestavlja zelo prijubljen družinski kvartet Zdovčeve dečve.

Lira prihaja v Ameriko na povabilo pevskega zbora Korotan. V ponedeljek, 18. avgusta, prilete v Chicago, kjer bo njihov prvi koncert. V četrtek, 21. avgusta, prispejo v Cleveland in bodo imeli koncert v soboto, 23. avgusta, v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek koncerta bo ob pol osmih zvečer. Pevski skupini Lira že vnaprej kličemo: Dobrodošli med nami! Vse rojake pa pristrčno vabimo na ta koncert, ki bo gotovo za vsakega pravi pevski užitek.

Rudi Knez

Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. - Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu vas vabi na večerno veselico na Slovensko pristavo v soboto, 16. avgusta. Večerje bodo na razpolago od 5h pop. do 8h zv. Na izbiro bodo na žaru pečene Kristjanove domače pečenice z zeljem in krompirjem (\$8) ali stejki s solato in krompirjem (\$13). Vključeni sta tudi kava in sladice. Naročili boste lahko tudi čevapčiče. Po večerji bodo nudili tudi palačinke.

Ob 6.30 se bo pričel živahen ples, preskrbljena bo tudi pijača, in tako ne bo nihče ostal žejen.

Dobiček veselice bo za izlet »Spoznavamo Slovenijo — 1998«. To bo dvotedenski potovanje po Sloveniji in bo namenjen vsem otrokom naše

sobotne šole slovenskega jezika. Obiskali bomo vse slovenske pokrajine kakor tudi posebne točke, ki so bile priporočene od staršev.

Odpotovali bomo sredi julija prihodnjega leta in je organiziranje že v polnem teku. Med drugim npr. načrtujemo ogled igre »Martin Krpan«, ki bo podana na odprtem odru gledališča na Studencu skupno s konji in kočijo. Zato bomo tudi vpeljali to zgodbo in druge načrtovane kraje v letošnji šolski program.

Po vsej verjetnosti se bodo naši učenci sestali z otroci oz. vrstniki osnovne šole »Jurij Vega« v Moravčah, s katerimi se naši učenci že od lani dopisujejo.

Spodbuda za ta izlet je prišla že pred dvema letoma na

in nekateri politiki so si hiteli izmišljovati druge razloge, da bi od sebe odvrnili odgovornost za to, da na poti demokratične preobrazbe zadnja leta močno zaostajamo. Toda sporočilo iz Madrida, kjer se je dokončno odločilo, da še ne bomo sprejeti v NATO, je kristalno jasno. Odstavek, ki nas zadeva, se glasi: »Proces bomo znova pregledali na našem prihodnjem srečanju leta 1999. Kar zadeva tiste, ki si želijo postati člani, v določenem številu jugovzhodnih evropskih držav, posebno Romuniji in Sloveniji, z velikim zanimanjem priznavamo pozitivni razvoj v smeri demokracije in pravne države in ga upoštevamo«. Jezik je seveda diplomatski, toda zelo jasno pove dvoje. Prvič, kriterij ali merilo sta demokracija in pravna država. Drugič, Slovenija je med državami, ki so še vedno samo na poti k demokraciji in pravni državi. Torej Slovenija še ni tam, kjer bi morala biti. To je tako, kakor če profesor na ponovnem izpitu reče študentu v tolažbo: »Glede na znanje pri prejšnjem izpitu opažam pozitivni napredek, žal pa še vedno nezadosten, da bi dobili pozitivno oceno. Upam, da bo drugič bolje«. Za NATO bo to leta 1999.

Ne trdim, da je to, kar stare sile zadnje čase uprizarjajo s Cerkvijo, odločilno vplivalo na zavrnitev Slovenije. Nedvomno pa je, da to ravnanje s Cerkvijo izhaja iz istega vira, se pravi iz stare totalitarne komunistične miselnosti, ki je v kričečem nasprotju z načeli demokracije in pravne države. In ker ta miselnost pri nas še prevladuje, naša država še nima opravljenega izpita iz demokracije in pravne države.

DRUŽINA

Štev. 31 - 3. avgusta 1997

sestanku, ko smo se starši pogovarjali o tem, kako bi otroke bolj motivirali pri učenju jezika, zemljepisa in kulture Slovenije. Nastal je kar živahen pogovor z izmenjavo različnih mnenj. Prišli pa smo do zaključka, da če bi imeli priliko sami, v živo, spoznati Slovenijo, bi jim »vžgalo«. Za nekatere je pač Slovenija tuji kraj, daleč, daleč od Clevelanda, kjer našim otrokom nepoznani ljudje govorijo tuji jezik. Niti predstavljati si ne morejo, kako ta kraj - Slovenija - izgleda, saj bi to zanje lahko bila celo druga planeta.

Sama si predstavljam npr., kako bi mi bilo, če bi mi moji starši govorili, da je naša domovina denimo Venera, da je lepa, in da tam živijo dobri, pridni ljudje, ki vsi govorijo po »venerško«. Sicer vsi vemo, da vsakdo, ki Slovenijo spozna od blizu, jo vzljubi.

No, zato smo se starši odločili za ta izlet za naše otroke oz. učence sobotne slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti. Izbrali smo si leto 1998 zato, ker nam bo vzelo precej časa, da zberemo finančna sredstva. Z vašim obiskom naše veselice na SP 16. avgusta zvečer boste podprli našo slovensko mladino in njih prihodnjeletno spoznavanje Slovenije. Zato še enkrat vsi pristrčno vabljeni na Slovensko pristavo na našo veselico!

Silvija Pišorn

Vsakoletni festival tudi letos lepo uspel

EASTLAKE, O. - Vsakoletni festival na clevelandski E. 185 cesti (pred leti se je imenoval »Old World Festival«, op. ur. AD) je bil letos nadvse uspešen in to ne samo zaradi lepega vremena, ampak tudi zato, ker smo imeli preteklo nedeljo priliko videti prvi (od dveh predvidenih) nastop slovenske folklorne skupine Kres, ki je odlično izvedla svoje plesne točke.

Ker je sprva izgledalo, da bo zaključni nedeljski nastop Kresa odpadel, saj je začelo deževati, je povezovalc programa Tony Petkovšek v upanju, da bo dež prenehal, nastop prestavil za eno uro. Dež je res prenehal, moštvo za oskrbo je plesišče posušilo, in tako so se zaslišali zvoki vesele Avsenikove polke. Ob njenih zvokih je priplesala na oder skupina Kresovih plesalcev in to ob navdušenem ploskanju gledalcev.

Kresovci so odlično izvedli štiri plesne in z njimi zaslužili čestitke od zbrane publike. Trud in vse vaje Kresovcev so se res izplačale, ko jih je številno občinstvo, prisotnih je bilo tudi veliko rojakov in rojakinj, sprejelo z dolgimi, ponovnimi aplavzi. Čestitamo torej vsem nastopajočim kar kor tudi učiteljem, saj so zares pokazali s tem odličnim nastopom svoje zmožnosti. Le tako naprej!

Poleg Kresovcev je v povorke v nedeljo popoldne korakala tudi slovenska pihalna god-

(dalje na str. 11)

Biseromašnik Jože Snoj umrl

LJUBLJANA, O. - Dopoldne 1. julija je v župnišču v Ljubljani-Moste v 86. letu starosti umrl upokojeni župnik in letošnji biseromašnik Jože Snoj.

Rodil se je 20. novembra 1911 v Zagorju ob Savi kot sedmi izmed dvanajstih otrok. Še zelo mlad je že kazal znamenja, da želi postati duhovnik. Sam je kasneje večkrat dejal, da je postal duhovnik, ker je bil prepričan, da bo tako lahko največ storil za slovenski narod. Zato je po končani osemletki odšel v Ljubljano in se vpisal na klasično gimnazijo, kjer je leta 1933 tudi maturiral.

Ker je tudi njegov brat Veneslav že študiral in bil dve leti pred tem posvečen v duhovnika, na skromni domačiji ni bilo mogoče vzdrževati še enega študenta. Jože si je moral pomagati sam tako, da je inštruiral druge, jedel pa je največkrat kar na frančiškanski porti med berači.

Po maturi je stopil v ljubljansko bogoslovje in bil 4. julija 1937 posvečen v duhovnika skupaj s kasnejšim škofom Stanislavom Leničem. Po opravljeni vojaški službi v Užičah 28. februarja 1939. leta, je še istega dne odšel na svojo prvo župnijo Tržič in naslednjega dne nastopil službo kaplana. Vse svoje življenje je ohranil čudovite spomine na ta leta kaplanovanja v Tržiču pri kasnejšem nadškofu Antonu Vovku.

6. maja 1941 se je še zadnji hip umaknil nemški aretaciji in skupaj z župnikom Lojzom Žitkom prebežal v Ljubljano. Škof dr. Gregorij Rožman ga je nastavil za kaplana pri Sv. Jakobu v Ljubljani, kjer je ostal vse do 6. maja 1945, ko si je z mnogimi drugimi Slovenci raje izbral usodo begunca, prepričan, da se bo lahko kmalu vrnil domov.

Najprej se je ustavil na avstrijskem Koroškem, nato pa z

drugimi begunci odšel v Italijo. Dlje časa je živel v begunskem taborišču v Serviglianu in tam poučeval zemljepis in zgodovino na slovenski gimnaziji, ki so jo priznavale tudi zavezniške oblasti. Nato je odšel v Rim, od tam pa je bil premeščen v begunsko taborišče v Bologni.

Po dobrih treh letih begunstva je odšel v Kalifornijo v škofijo San Diego, na skrajnem jugozahodu Združenih držav. Po dveh mesecih je že moral pridigati v angleškem jeziku.

Najprej je šel za kaplana na župnijo Our Lady of Guadalupe v Chino in nato v Coronu v župnijo St. Edward.

Nikoli pa ni pozabil Slovenije. Že leta 1952 je začel vabiti Slovence južne Kalifornije na slovenske šmarnice. In ta srečanja so ostala tudi potem, ko se je upokojil in vrnil domov.

Leta 1956 je postal župnik v Loma Lindi in tam zgradil novo cerkev, posvečeno sv. Jožefu Delavcu. Ta praznik je postavil papež Pij XII. leta 1955, nova cerkev pa je bila posvečena že leta 1959. G. Jože je bil tega zelo vesel. To je bila prva cerkev v Ameriki, posvečena Jožefu Delavcu, in gotovo med prvimi na svetu.

Tu je ostal do leta 1971, ko je bil imenovan za župnika v Etiwandi, za župnijo Sacred Heart. To župnijo je ustanovil pokojni slovenski duhovnik Francis Horvat leta 1953, Jože pa je bil njen drugi župnik vse do leta 1983, ko je stopil v pokoj in ostal v župniji kot Pastor Emeritus. Tam je vodil tudi katoliško osnovno šolo, ki je nosila ime po našem svetniškem škofu Antonu Martinu Slomšku. Otroci so vsak dan v šoli molili za njegovo beatifikacijo. Kako je Jože hrepenel, da bi dočkal dan njegove kanonizacije. Dočkal ga bo v nebesih.

1. avgusta 1994 je zapustil Ameriko in se po dolgih letih tujine vrnil v ljubljeno Slovenijo. Nastanil se je v župnišču v Mostah v Ljubljani pri svojem nečaku župniku Lojzetu. Do konca življenja je želel

Vsakoletni festival...

(nadaljevanje s str. 10)

ba fare Marije Vnebovzete. Pihalno godbo vodi Janez Nemeč. Tudi ta godba je prejela veliko navdušenega ploskanja, ko se je premikala po E. 185 cesti tja do križišča z Lake Shore Blvd.

Mlade Slovenke in Slovenci! Pristopite k folklorni plesni skupini »Kres« in oz. ali pihalni godbi, da nas bo več. Vsem rojakom in bralcem pa to: Podpirajte naše kulturne ustanove, da se bo slovenski duh še dolgo obdržal!

Kresovci bodo nastopili to nedeljo v Columbusu na velikem državnem sejmu oz. State Fair. Gotovo bodo ponovili preteklonedeljski uspeh!

D.M.

ostati duhovnik in delati, kar mu je še zdravje dopuščalo.

Župnik Jože je bil duhovnik z vsem srcem, 24 ur na dan. Ljubil je svoje farane in se zanje ves použival. Za vse je skrbel, posebej pa še za nemočne in stiskane. Koliko ljubezni je posvetil preziranim Mehikancem, koliko zasvojenim z mamilami. Nепrestano je obiskoval starejše in bolne, hodil v bolnišnice in domove za ostarele in mnogo ur predsedal v spovednici. Vsako soboto je bil v njej vse popoldne.

Zadnjih deset let je bil skoraj popolnoma slep. Verniki so ga izredno cenili in ljubili. Ko se je vrnil iz Amerike, so ga mnogi prišli obiskat. Za praznike je vsako leto samo iz Amerike prejemal preko dvesto pisem in voščil.

Tiho in neopazno je živel tri leta med nami, vsak dan maševal in bil vsak dan v spovednici vsem na voljo ter župniji tudi finančno pomagal. Kako se je veselil papeževega obiska in Slovence v Ameriki obveščal o njem.

Izredno je ljubil Marijo. Veliko je tudi premolil in se tako pripravljaj na srečanje s svojim Odrešenikom. Ponižno je sam zaprosil za poslednje zakramente. Prosili smo ga, naj v nebesih najprej pozdravi Jezusa in Marijo ter vse domače. Mirno, vdano in ponižno je izročil svojo dušo Gospodu, ko je nekaj trenutkov prej izrekel besedo Bog.

Tudi Moščani so ga vzljubili. Radi so se pri njem spovedovali. Ko se je po nekaj dneh vrnil iz bolnišnice, je še zmožal 15. junija obhajati biserno mašo v Mostah, v Zagorju, kjer smo slovesnost obhajali 29. junija, pa je bil le duhovno navzoč. Čas njegovega odhoda je bil namreč že blizu, vsi pa smo čutili, da je med nami in se za nas daruje.

K večnemu počitku ga je na ljubljanskih Žalah v petek, 4. julija, pospremila 35 duhovnikov in zelo veliko vernikov. Mnogi med njimi so v teh dneh govorili: bilo nam je, kot bi nam umrl oče. Od pokojnika se je poslovila župnija Moste, v njenem imenu pa sta spregovorila ključar Lojze Podlogar in domači župnik. Velko vernikov je prišlo tudi iz Zagorja in Tržiča. Pogrebno mašo in obred je vodil g. nadškof dr. Franc Rode.

Z apostolom Pavlom je mogel tudi pokojni Jože reči: »Dober boj sem dobojeval, tek dokončal, vero ohranil. Odslej mi je pripravljena krona pravice.« Prepričani smo, da je to krono že prejel.

V imenu vseh sorodnikov
Alojz Snoj, nečak župnik v Ljubljani-Moste
Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, zanj molili in mu pisali ter nam v teh dneh izrazili Vaše iskreno sožalje.

Članek nam po faksu posredoval č.g. Ivan Lavrih.

— Ur. AD

**Kaj se dogaja v Sloveniji?
Z Ameriško Domovino
boste vedno na tekočem!**

Bivši obrambni sekretar ZDA William Perry nagrajen z visokim slovenskim odlikovanjem

Washington, D.C. — »Na priložnostni slovesnosti v vojašnici Ft. Myer v Washingtonu, D.C., katere so se udeležili vidni predstavniki ameriške administracije in javnega življenja, je veleposlanik RS v ZDA dr. Ernest Petrič, v imenu Milana Kučana, predsednika Republike Slovenije, izročil odlikovanje »Zlati častni znak svobode Republike Slovenije« donedavnemu (bivšemu) državnemu sekretarju za obrambo ZDA dr. Williamu J. Perryju, za zasluge in osebni prispevek pri mednarodnem uveljavljanju Republike Slovenije, ter za ohranjanje vrednot zgodovinskega zavezništva med slovenskim in ameriškim narodom iz časa NOB druge svetovne vojne.

V času ko je bil dr. William J. Perry državni sekretar za obrambo ZDA so se odnosi med Slovenijo in ZDA, še posebej na visoki ravni med ministrstvom za obrambo in vojskama, močno okrepili. Poglobljeno sodelovanje na obrambnem in vojaškem področju se je začelo v letu 1993, ko je Slovenija pristopila k programu IMET in programu Vojska-Vojski. Od takrat naprej so se vsakodnevno gradile tesnejše vezi med državama. Dr. William J. Perry je v funkciji sekretarja za obrambo, kot prvi visoki ameriški predstavnik, dvakrat obiskal Slovenijo, imel je pozitivno stališče do mednarodnih prizadevanj Slovenije za vključitev v evropske in transatlantske integracije in se je osebno zavzemal za krepitev bilateralnega sodelovanja med Slovenijo in ZDA. Aktivno je podpiral vključevanje Slovenije v NATO v prvem krogu širitve.«

(Celoten tekst sporočila iz urada vojaškega atašeja v slovenskem veleposlaništvu v ZDA; slovesnost sama je bila v sredo, 30. julija 1997. Ur. AD)

Ne bojte se!

BUENOS AIRES, Ar. - Ko sem pred dnevi hodil po Sloveniji in pil nje prelesti, sem pil tudi nje bolesti. Ne govorim o naravnih lepotah, ki so ostale neokrnjene in še polepšane, niti o lepotah zgodovinskih mest, čistih in prijaznih. Govorim o ljudeh, o navadnih ljudeh, ki - sem opazil - se še vedno bojijo.

Ne vem, česa, saj za svoje besede ne bodo klicani pred UDBO, ampak jim je strah prešel v kožo in kosti. Naletel sem na nekatere, ki si niso upali glasno govoriti, češ da ljudje poslušajo, pa na druge, ki zabavljajo, a na volitve ne bodo šli, saj je vseeno.

Zato pa sem bil toliko bolj vesel, ko sem poslušal pridige novega nadškofa dr. Rodeta. V njih je bil glavni in neprestani podžig: Ne bojte se! Zahtevajte svoje pravice! Ven iz hlapčevskega mišljenja! Ne bojte se! Zahtevajte svoje! Razjasnite pojme!

To je beseda! Tu je srčika današnjega časa. Vladajoče sile z rdečo podlogo zavijajo stvari v meglo, nič ni jasno, vse leporečenje nima nobene realne posledice. Ljudje demokratičnega mišljenja pa so pasivni, tiho in se boje povedati, kar je prav. Mnenje je, da ne smemo povzročati novih krivic, da moramo biti z levičarji obzirni, jim pustiti svoje. Resnica in pravica pa nista važni.

Slišal sem od dobrih katoličanov, da nadškof nima prav, ko napada levičarje, tako so pod vplivom javnih medijev, ki so navidezno demokratični, v resnici pa vsi po vrsti podtalno prikazujejo stvari, kot so vseh starim silam.

Vidi se, da je novi nadškof izšel iz naše emigracije in da je živel dolgo vrsto let v resnično demokratičnem svetu. Njegova glavna vloga je razjasniti stvari. Postaviti na svoje mesto. Biti jasan. Če bo uspel, hvala Bogu, drugače pa bodo vseeno problemi jasni in ne-

dvoumni, da se bo videlo, kdo hoče le svoje koristi in goljufa druge.

Naša politična emigracija še ni končana. Res je, da lahko gremo domov, kadar hočemo - če smo seveda dobili lastnino in hiše nazaj, kar pa je malo verjetno. Res pa je tudi, da je potrebna jasna in načelna beseda, ki ni pogojena od dnevne politike, uspravana po desetletjih pranja možganov, prežeta s strahom in molkom.

Mi lahko še vedno povemo brez strahu, kaj je prav, še vedno lahko pokažemo, da nekje živi skupina ljudi, nad katerimi komunistična miselnost, zavita v ekonomsko grabežljivost, nima oblasti. Tako se pridružimo tistim malo ljudem v Sloveniji, ki so po vrednosti in veljavi močni, ki dvignejo svoj glas enaki kot mi, analizirajo položaj in zahtevajo iste pravice kot mi.

Tako so pred kratkim dvignili svoje glasove slovenski razumniki v jasno zahtevo po prenovi in pravi demokraciji, proti zlorabam oblasti in ekonomskih mogočnejev.

Skupaj bomo, seveda bolj počasi, kot bi si želeli, dosegli to, kar je bil cilj naše politične emigracije in dobromislečih ljudi v Sloveniji: demokracijo in pravo svobodo.

T(ine) D(ebeljak)
Svobodna Slovenija
24. julija 1997

MALI OGLASI

FOR RENT

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Complete Legal Services

V LJUBEČ SPOMIN

ob četrti obletnici smrti

JOZEF STROPNIK

Umril 9. avgusta 1993

Večna luč naj Ti sveti.
V naročju božjem se odpočij!

Zalujoči: žena Milena
hčere Magda, Metka
in Veronika
zet Jack Daly
sestri Lizika in Gelca
z družinama.

Willoughby Hills, O., 7. avgusta 1997.

Ura evropske resnice za Slovenijo

— Izjava slovenskih razumnikov —

Tekst te izjave posredujem v celoti. Vzeta je iz Družine z dne 27. julija. Izjava je močno razburila duhove v Sloveniji. Na razpolago imam tekst govora, ki ga je imel za Slovenski dan v Boltonu v Kanadi 6. julija pisatelj Drago Jančar. V govoru je bilo več odstavkov, ki so enaki kot v Izjavi in gre sklepati, da je bil on glavni avtor. Sledile so v Sloveniji reakcije, pozitivne in negativne. V sobotni prilogi Dela z dne 19. julija je npr. odgovoril dr. Dimitrij Rupel precej kritično, 26. julija pa še dr. Veljko Rus. Po objavi Izjave bom posredoval še reakcijo dr. Rusa.

Dr. Rudolph M. Susel

— I. del —

Kaj počnemo Slovenci sami s seboj?

Podpisani slovenski intelektuali, umetniki, znanstveniki, med nami tudi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter mednarodnih znanstvenih združenj, ugotavljamo, da Slovenija sedem let po prvih demokratičnih volitvah vse bolj zaostaja za evropskimi kulturnimi in demokratičnimi standardi.

Čedalje jasnejše izločevanje Slovenije iz kroga držav, ki so zrele za evropske povezave, je predvsem posledica dejstva, da je notranje življenje naše države vse manj dinamično, da vse bolj poteka v starih okvirih in je zato razvoj blokirani. Mučni proces vključevanja Slovenije v NATO in negotove možnosti za polnopravno članstvo v Evropski zvezi so opozorilo, pred katerim si niti za trenutek ne smemo več zatiskati oči.

Vendar to opozorilo ni prvo. Nekateri zelo ugledni časopisi zahodnega sveta že dlje časa kritično pišejo o stanju demokracije v naši državi in povsem odkrito dvomijo o pripravljenosti vladajoče slovenske politike, da vzpostavi vsebinsko polno in formalno neoporečno demokratično življenje. Namesto da bi se s temi kritikami soočili, jih naša vlada in mediji slovenski javnosti prikrivajo, njihovo resnost zmanjšujejo ali pa celo brutalno napadajo v maniri samozadovoljne postkomunistične enklave.

Kot prepričani slovenski Evropejci menimo, da lahko Slovenija v evropske povezave vstopa samo tako, da v javnem življenju sama vzpostavi najvišja evropska kulturna, etična, politična, pravna in gospodarska merila. To ni odvisno od nikogar drugega razen od nas samih. Sami smo se odločili za demokracijo in samostojno državo, sami moramo poskrbeti za to, da se v tej državi demokracija uveljavi v celotnem obsegu.

Vprašanje naroda na Slovenskem še enkrat v zgodovini ni vprašanje o tem, kaj počnemo

jo drugi z nami, ampak vprašanje o tem, kaj počnemo Slovenci sami s seboj. In to velja predvsem za stanje demokracije v naši državi.

Kaj smo hoteli z lastno državo?

Ko smo si prizadevali za samostojno državo, smo se zavzemali za nekatere jasne cilje, ki jih znotraj tedanje komunistične Jugoslavije ni bilo mogoče doseči:

— za vzpostavitev parlamentarne demokracije evropskega tipa,

— za uvedbo socialnega tržnega gospodarstva,

— za obravnavanje lastnine po evropskih merilih in standardih,

— za polno varstvo človekovih pravic,

— za medijsko svobodo in pluralnost,

— za popravo krivic, ki jih je povzročil totalitarni režim,

— za ohranitev in rast slovenske kulture, ki nas postavlja v družbo evropskih narodov kot polnovredno in enakopravno skupnost,

— za povezovanje Slovencev v zamejstvu in zdomstvu z matično domovino.

Danes z veliko skrbjo spoznavamo, da nobenega od teh ciljev nismo dosegli in izpolnili v upravičeno pričakovanem obsegu. Nasprotno, obseg moči in način vladanja, ki ga v Sloveniji označujemo s pojmom kontinuiteta, narašča.

Kdo vlada in kako?

Imamo formalno demokracijo, toda skoraj vse centre moči zasedajo ljudje, ki so si oblikovali mišljenje in metode vladanja v času enostranskega sistema, najsi v njegovih povsem totalitarnih, najsi bolj liberalnih, vselej pa nedemokratičnih obdobjih.

Ameriški kongresniki, ki so pred časom obiskali slovenski parlament, so postavili preprosto in jasno vprašanje: ali so ti ljudje spremenili svojo politično filozofijo?

Odgovori v parlamentu so bili vsakršni, naš odgovor pa je enako jase, kot je bilo postavljeno vprašanje: niso.

Ti ljudje niso spremenili svoje politične filozofije, le prilagodili so se novim razmeram. Nekateri vodilni politiki, ki obvladujejo slovensko politično življenje, niso bili navadni člani Zveze komunistov, temveč osebe, ki so na bolj ali manj avtoritaren način odločale o vsem, ki so imele pod nadzorom vse sfere javnega

življenja in ki so jim bile po tedanjih pravilih podrejene tudi tajne službe.

Dejstvo, da je predsednik države nekdanji dolgoletni predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov in da je bil predsednik sedanje slovenske vlade predsednik predsedstva nedemokratične jugoslovanske države in voditelj gibanja neuvrščenih, ni sporno samo po sebi. Navsezadnje sta prišla na oblast na demokratičnih volitvah, podobno kakor nekateri bivši voditelji v marsikateri postkomunistični državi Vzhodne Evrope in bivše Jugoslavije. Formalno tukaj ni ugovora.

Sporna je njuna praksa, ki je posledica stare politične filozofije. Ostal je avtoritarni način vodenja, ostala je nepripravljenost na dialog, oblast s pomočjo medijev in sodstva de facto obvladujejo ljudje prejšnjega režima. Predsednik republike, ki je že napovedal kandidaturu za svoj tretji mandat, je prav pred kratkim v skladu s svojo staro politično filozofijo pozval poslance, naj ratificirajo mednarodni sporazum, ki je v nasprotju z ustavo. Vlada si je neposredno podredila tajne službe. Ko je opozicija zahtevala, da zasede vsaj v parlamentu mesto nadzora nad tem občutljivim resorjem, ji je bila ta možnost odvzeta, nadzor je pripadel stranki, ki podpira vlado. Enako velja za nadzor nad proračunskimi sredstvi.

To je samo nekaj konkretnih primerov iz zadnjega časa. Splošno stanje je tako, da se z opozicijo prav tako kakor s kritičnimi glasovi v tej družbi ravna na stari način: obravnavani so kot nadomestek za nekdanjega razrednega sovražnika. Tako jih, žal, obravnavajo tudi mediji.

Vladajo sti ljudje

Tudi formalna delitev oblasti na zakonodajno, sodno in izvršno ni prinesla velikih sprememb v upravljanju države. Oblast je ostala v rokah ljudi prejšnjega režima, ki njeno izvajanje nadaljujejo po starem vzorcu enotnosti oblasti. Za ta vzorec je posebej značilno, da se najpomembnejše državne odločitve sprejemajo v zaprtih neformalnih krogih dejanskih nosilcev politične moči, parlament pa naj bi bil tako kot nekoč skupščina samo orodje za njih legalizacijo in prevajanje v splošno obvezne pravne norme. Število izrednih sej parlamenta daleč presega število

IZJAVO SO PODPISALI:

DRAGO JANČAR, pisatelj, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU)

dr. ANGELOŠ BAŠ, etnolog

ALEŠ BERGER, prevajalec in urednik

JANEZ BERNIK, slikar, profesor, član SAZU

VIKTOR BLAŽIČ, publicist

dr. KATARINA BOGATAJ GRADIŠNIK, prevajalka

dr. FRANCE BUČAR, profesor, predsednik prvega slovenskega parlamenta (1990-1992)

mag. DRAGO DEMŠAR, odvetnik

dr. STANE GABROVEC, profesor, član SAZU

dr. KAJETAN GANTAR, profesor, član SAZU

JANEZ GRADIŠNIK, pisatelj in prevajalec

NIKO GRAFENAUER, pesnik in glavni urednik Nove revije

ANDREJ HIENG, pisatelj, član SAZU

dr. ANDREJ INKRET, profesor

dr. MILČEK KOMELJ, profesor

LOJZE KOVAČIČ, pisatelj, član SAZU

dr. EDVARD KOVAČ, profesor

LOJZE LEBIČ, skladatelj, profesor, član SAZU

dr. JOŽA MAHNIČ, predsednik Slovenske matice

dr. SAŠA MARKOVIČ, zdravnica

mag. JANEZ POGAČNIK, župnik

dr. JOŽE PUČNIK, profesor, predsednik prve koalicije demokratičnih strank DEMOS (1989-1991)

dr. PRIMOŽ SIMONITI, profesor

JAROSLAV SKRUŠNY, prevajalec in urednik

JOŽE SNOJ, pesnik in pisatelj

mag. RUDI ŠELIGO, pisatelj

dr. ALOJZIJ ŠUŠTAR, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit v pokoju

DRAGO TRŠAR, kipar, profesor, član SAZU

dr. IVAN URBANČIČ, filozof

DANE ZAJC, pesnik, član SAZU

ALEKSANDER ZORN, urednik

V Ljubljani, 9. julija 1997

rednih, hitri postopki pa parlamentu ne dajejo možnosti, da bi kritično presodil vsebino predloženih zakonov.

Dejanski nosilci oblasti se v takem položaju vedejo, kot da so nad pravom, kot da v ničemer niso vezani z normami pravnega reda, katerega so sicer sprejeli. Protiustavnost zakonov postaja skoraj normalen pojav. Nujne intervencije ustavnega sodišča to ustanovo spreminjajo skoraj v neke vrste parazonodajni organ.

Če je za pojem pravne države zlasti značilno, da so tudi najvišji državni organi strogo zavezani pravnim normam, ki so jih sami izdali, tako ravnanje oblasti v temelju zanika pravno naravo naše države. Ob tem pa isti ljudje, ki zavestno kršijo ustavo, pripravljajo politične in medijske kampanje zoper ustavne sodnike in ustavno sodišče, tisto instance, ki očitno pri ljudeh še edina uživa zaupanje.

Nasprotno pa o sodnikih, ki so izrekli v prejšnjem režimu hude politične obsodbe in kršili človekove pravice in vrsto mednarodnih norm, ki jih je podpisala tedanja Jugoslavija, ni bila izrečena jasna beseda; beseda o etični odgovornosti in strokovni nedopustnosti njihovega tedanjega početja, ki se ne sme ponoviti nikoli več.

Naveza nekdanje tožilske organizacije, dela policije in sodnikov jemlje sodstvu vsakršno kredibilnost in sposobnost prevzeti naloge neodvisnega sodstva. Ta današnja naveza je namreč skoraj istovetna s tisto iz nedemokratič-

nega režima in jo navdihujejo iste stare vrednote z vzorom v Zvezi komunistov.

Sodni postopki so izjemno dolgotrajni, spektakularni primeri ne dobijo sodnega epiloga (orožarske afere, politična korupcija, podtalne igre tajnih služb), državljan pogosto ne more do svojih pravic. Po mnenju nekaterih pravnih strokovnjakov razlog za vse to ni samo slaba organizacija sodstva. Poleg interesne in politične vezanosti nekaterih sodnikov na politike prejšnjega sistema gre še za subjektivno težavo: sodniki v prejšnjem sistemu niso bili navajeni u-stvarjalnih aplikacij prava na konkretne primere. Zato še danes otrpnejo kot zajec pred kačo, kadar naletijo na nena-vaden primer, povezan, recimo, z družbenimi ali političnimi razmerami, in zadevo raje porinejo v predal, kakor da bi svojo presojo izpostavili kritiki javnosti.

Posledice takšnega stanja so tu: zaupanje v sodni sistem je med državljani Slovenije na najnižji mogoči točki. Pravni red ne deluje, takšno stanje pa dobiva razsežnosti sistematičnega kršenja človekovih pravic.

Last in oblast

Lastnina se v slovenski državi ne obravnava po evropskih standardih. 200.000 ljudi čaka, da se jim vrne imetje, odvzeto z revolucionarnimi ukrepi. Denacionalizacijski zakon, ki ga je sprejel prvi demokratični parlament, se ne izvaja. Namesto tega se stalno

(datje na str. 10)

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

— Zvesti slovenski besedi in izročilom staršev —

Župnija sv. Vladimirja v Montrealu praznovala »Slovenski dan«

Ljubljana — Ponosni smo na vaše dosežke, zato smo pričani, da nas boste dostojno predstavili v naši domovini Sloveniji, je dejala učiteljica slovenske župnijske šole, sicer že v Kanadi rojena Jožica Glavač (po očetu izhaja iz Dolenje vasi pri Ribnici), ko je vsakemu članu folklorne skupine Rožmarin podarila angleško slovenski slovar, da »se bodo lažje znašli« ob obisku domovine svojih staršev, kamor so se odpravili 18. julija.

Folklorna skupina Rožmarin šteje enajst parov (fantje in dekleta so stari od 18 do 35 let). Z izjemo požrtvovalnosti in vnemo jo vodita Rozina in Franc Rogan. S plesi na župnijski farmi pri vasi L'Épiphanie v bližini Montreala so še zadnjih javno nastopili pred odhodom v domovino. Najbrž so se njihovega obiska najbolj razveselili sorodniki in rojaki iz Velike Polane, Beltincev, Odrancev, Grada in drugih prekmurskih vasi, saj večina njihovih staršev izhaja prav iz teh krajev.

Rožmarin je le ena od mnogih živahnih skupin, ki sestavljajo pisan mozaik slovenske skupnosti v Montrealu, najbolj trdno povezane prav v slovenski župniji sv. Vladimirja. Tu že štirinajsto leto uspešno deluje župnik Franc Letonja, član družbe sv. Vincencija Pavelskega (lazaristov), ki zna prisluhniti željam svojih župljanov.

Rad odpre vrata župnišča in da na voljo prostore za različne dejavnosti, pa naj gre za pevce, štiri folklorne skupine, slovensko šolo in še za potrebe slovenskega veleposlaništva, ko njihovi uradniki pridejo poslovat v Montreal. Tako omogoči boljši stik med predstavniki naše države in tamkajšnjimi Slovenci.

Vse te različne dejavnosti in pa lepo število prireditiv, ki se čez leto zvrste v župnijski cerkvi in dvorani ali pa na župnijski pristavi (tam ji rečejo kar »farma«), je tisto, kar govori, da je, kot je zapisal nekdo v Družini pred desetimi leti, »lepo biti Slovenec v Montrealu«.

To se je potrdilo tudi ob letošnjem Slovenskem dnevu, osrednji prireditvi naših rojakov v tem velikem kanadskem mestu, ki vse bolj postaja iz nekoč dvojezičnega (franco-slovenskega) mesta, pod vplivom quebeškega osamosvojitvenega prizadevanja, le še francosko govoreče.

Tako razpoloženje v Quebecu seveda vpliva tudi na naše rojake, posebno tiste, ki so se ob prihodu vključili v angleško govorečo skupino in zdaj to občutijo kot pritisk. Nekateri, za zdaj še posamezniki, so se zato že preselili v Ontario, kjer takih težav z jezikom nimajo. Sicer pa se v javnem življenju to ne opazi takoj, saj vas bodo povsod ogovorili tudi angleško, čeprav boste v mestu videli le francoske napise, redko pa angleškega (ki pa močno

po zakonu manjši od francoskega v razmerju ena proti pet).

Novo ozračje čutijo tudi podjetniki, ki se umikajo na druga ozemlja, kar odpira nove gospodarske težave.

O takih in drugačnih stvareh so ob sicer veselem razpoloženju modrovali nekateri naši ljudje na pristavi, ko so se pripravljali na praznovanje Slovenskega dne.

Na župnijski pristavi imajo številni Slovenci svoje počitniške hiše, kamor se umaknejo ob koncih tedna in počitnicah iz mestnega hrupa k počitku in razvedrilu. Na tej pristavi je pravo malo mestece z ulicami, ki nosijo imena po rojstnih krajih njihovih prebivalcev (Prekmurska, Mura, Martingova, ...).

Tu se slišita domača beseda in pesem. Tako je bilo tudi že v soboto, 12. julija, ko so se mnogi, posebej mladi, zabavali v prostornem bazenu, tisti, bolj navdušeni za šport pa imeli še zadnje priprave za odbojarski turnir, ki vsako leto privabi mlade tekmovalce iz Montreala, Toronta in Hamiltona.

Cerkveni odborniki, odgovorni za pripravo slovesnosti naslednjega dne, so bili sredi najpomembnejših opravil: treba je bilo še enkrat preveriti, ali bo dovolj prostora, sedežev, pijače za pogostitev, predvsem pa tudi za to, da bo njihova »farma« lepo urejena, ko pridejo gostje.

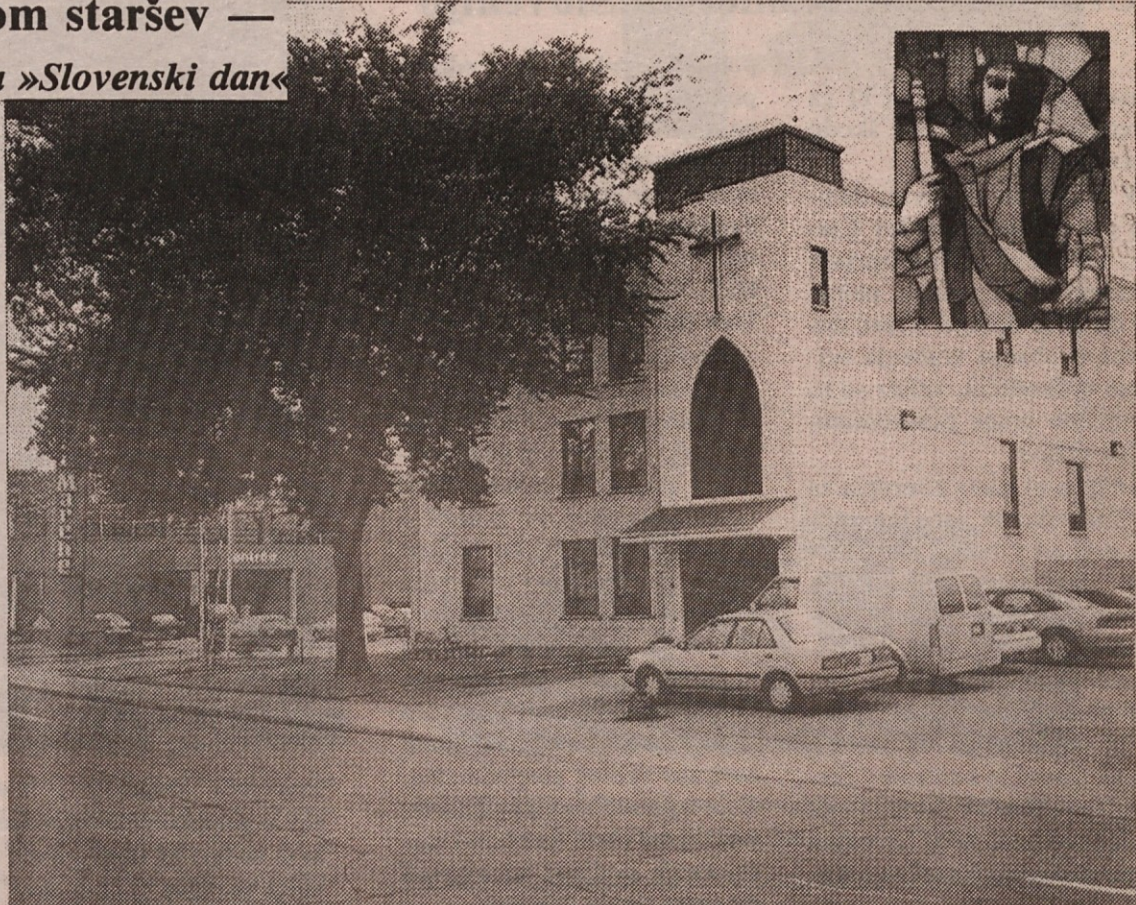
Stefan Prša in njegova žena Marija sta oplela še zadnje gredice cvetja okrog lepega križa, ki stoji sredi pristave in zaradi prijazne podobe in urejenosti vselej privabi obiskovalce, da se ustavijo pri njem. Nepogrešljivi Sabina Horvat in Marija Wolmuth, ki sta že dolga leta »glavni kuharici« ob tej prireditvi, sta se s pomočnicami Vero, Agato, Marijo in mnogimi drugimi spretno sukali okrog štedilnikov.

»Ni majhna stvar pripraviti kosila za petsto ali več obiskovalcev,« pove eden od možakarjev, ki jim priskoči na pomoč pri prenašanju težkih loncev in pripravljanju različnih drobnarij.

Kuharice so letos še posebej srečne, saj so dobile nov hladilnik, pa še električno napeljavo za štedilnike jim je Miha Štuhec uredil na novo.

Jernej Seliškar, predsednik cerkvenega odbora in duša vsega dela, ter Tone Štibernik sta hodila okrog prireditvenega prostora in skušala populiti še zadnjo travico, ki se je prikradla med beton ter kazila lepo urejenost. Čakala sta, da pride Vinko Petkovšek, ki bo okrasil in uredil kulise za prireditveni prostor.

Vinko Petkovšek je namreč znan po svojem izbranem okusu in mojstrovinah, saj vsako leto pripravi kaj novega in lepega. Letošnja okrasitev je bila namenjena pomembnim možema naše preteklosti, na

Cerkev sv. Vladimirja, srce slovenske župnije (zgoraj slika zavetnika iz cerkve)

katera so ponosni tudi rojaki na tujem: Baragu in Plečniku.

Vrhunec predvečera velikega praznika je bil blagoslov novega igrišča za najmlajše. Na peskovniku, ki je bil že doslej poln otroškega živčava, bo zdaj še prijetnejše. To soboto je župnik Franc Letonja blagoslovil tobogane, gugalnice in druge priprave, ki bodo spravljalje otroke v smeh in dobro voljo, staršem pa odvzele skrb, kam naj jih, ob bližnjem bazenu puste, da jim bodo »na očeh«.

Čeprav je kazalo, da bo tudi letošnjemu, že 24. Slovenskemu dnevu po vrsti, vreme naklonjeno, se je izkazalo drugače. Nedeljsko jutro, 13. julija, se je sicer v Montrealu napovedovalo le z oblaki in zato so mnogi prišli zgodaj na pristavo. Med mašo pa so debele, goste dežne kaplje primorale vse, ki so lovili zavetje pod bližnjimi bori, da so prišli v lepo pripravljeno lopo.

A ploha ni ustavila tistih, ki so se še namenili priti. Med uglednimi gosti je bil slovenski veleposlanik v Kanadi Marjan Majcen s soprogo. Prišel se je poslovit od rojakov, med katerimi se je, kot je sam povedal, »vselej dobro počutil«. Zdjaj končuje diplomatsko službo v Kanadi in se vrača v domovino.

Prišli so predstavniki škofijskih ustanov in prijatelji naših

ljudi. In teh Slovenci v Montrealu nimajo malo. Mnogi cenijo njihovo delavnost, sposobnost in zvestobo dani besedi.

Prav zvestobi materini besedi je bila tudi namenjena misel tega praznovanja, ki se je po kosilu prevesilo v akademijo in ples do zgodnjih večernih ur. Ob spominjanju na velikega rojaka Friderika Baraga, ki je deloval v službi božje besede najprej med našimi rojaki v domovini, nato pa med priseljenci in Indijanci okrog Velikih jezer, je bila namenjena osrednja misel slavnostnega govora, besedi, s katero smo Slovenci postali in ostali to, kar smo.

Spodbudne misli nagovora so našle najlepši odmev v nastopih mladih in starejših, ko so v pesmi, besedi in plesu izrazili veselje nad tem, da imajo slovenske korenine.

Folklorne skupine Metuljčki, Lastovice in najbolj znana Rožmarin so pokazale, kaj vse so se naučile pod vodstvom Marije in Edija Tkalcia ter Franca in Rozine Rogan. Ob njihovih nastopih se je še enkrat pokazalo, kaj vse lahko rodi navdušenje in ljubezen do domovine, s katero starejši podpirajo mlajše. Krona vsemu pa je bil pričakovani nastop ansambla Rosa iz Slovenije, ki je s poskočnimi vižami mlade in stare spodbudil k plesu.

Slovenski dan 1997 v Montrealu je še enkrat pokazal, da tamkajšnja skupnost ni mlada le po letih, ampak predvsem po srcu. Ne delijo se na stare in mlade, na »naše« in »njihove«, vsi hočejo biti najprej člani slovenske skupnosti, zato jim povezanost v župniji sv. Vladimirja veliko pomeni.

Razmišljanja župnika Franceta pa gredo naprej, v prihodnost. Župnija mora biti privlačna, da se bodo tudi mladi v njej dobro počutili in ji ostali zvesti, saj se bodo sicer v drugih okoljih prehitro utopili in pozabili na materino besedo in

svoje korenine. Prav obiski po družinah, razseljenih po dvanajset milijonskem Montrealu, in osebi stiki s posamezniki oblikujejo tako občestvo.

V maše, ki so tu še vedno vse v slovenskem jeziku, župnik France redno vključi tudi razlago božje besede v angleščini, kadar pa sodelujejo mladi, ki jim beseda laže teče v jeziku nove (njihove!) domovine, ima angleški jezik še več mesta.

V takem ravnanju ima podporo staršev, ki cenijo njegova prizadevanja, saj si žele, da njihovi otroci tuid naprej delajo tam, kjer so oni začeli. Župnija sv. Vladimirja je njihova in zaradi njih. Triintriideseto leto ji že teče in nova cerkev, blagoslovljena leta 1983, lepo urejeni prostori, župnijska dvorana kažejo, da jim ni vseeno, kako je z njihovo duhovno oskrbo.

»Hvaležni smo našemu župniku in veseli vseh tistih, ki 'vlečejo voz' naprej,« pove Ivan Rupnik, eden izmed starejše generacije Slovencev Montrealu. »S požrtvovalnimi ljudmi kot so naša učiteljica Jožica Glavač, pa Rozina in Franc Rogan ter Edi in Marija Tkalec, ki jim je uspešna predstava ali pa zapeta pesem edina nagrada, bomo še dolgo živeli. Ko ljudje začno gledati le na zaslužek in računajo, ali se jim splača, je kmalu konec vsega.«

Takega mnenja so tudi pri Štibernikovih, ki prav tako kakor Ivan Rupnik prihajajo iz Luč pri Žalni (pri Grosupljem),

(dalje na str. 14)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoci.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

Visit Our Slovene American
Auto Repair Shop!
**NOTTINGHAM AUTO
BODY & FRAME**
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

Ura evropske resnice za Slovenijo

(nadaljevanje s str. 12)

ponavljajo poskusi, da bi ga spremenili, še enkrat v škodo razlaščenec.

V nekaterih primerih, denimo pri vračanju gozdov Cerkvji, se v javnosti uprizarjajo demagoške kampanje, namesto da bi se dosegel trezen dogovor o obsegu vračanja oziroma odškodnini, kakor so to že uredile druge postkomunistične države.

Država ni imela koncepta za gospodarsko in socialno znosen prehod v tržno gospodarstvo. Dober zgled za to je ohranjanje Markovičeve gospodarske zakonodaje, nespremenjena vloga javnega pravobranilstva in - še preden je bil vzpostavljen nov mehanizem finančne kontrole - razpustitev Službe državnega knjigovodstva, ki je še edina resno nadzirala finančne tokove.

Namesto jasne težnje k vzpostavitvi socialnega tržnega gospodarstva in pametno izdelanega ekonomskega in socialnega programa imajo slabo nadzorovano privatizacijo. Vladajoča skupina je, spet s

Slovinci v Montrealu

(nadaljevanje s str. 13)

saj je njihov zdaj že pokojni oče Anton vseskozi otrokom vcepljal ljubezen do slovenstva in do dela za skupno dobro, tudi za ceno nerazumevanja in trpljenja. Očetovo delo zdaj nadaljuje sin Tone, ki z ženo Vero rad priskoči na pomoč pri vseh župnijskih prireditvah in je tudi član cerkvenega odbora.

Pri Štibernikovi mami pa najde velikokrat dobro besedo in pomoč tudi župnik France, ko kaj potrebuje za župnijo ali pa zase.

Tudi Tomaž Štibernik, rojen že v Kanadi in njegova žena Vida sta navezana na župnijo. Nenavadna življenjska pot ju je povezala od Avstralije, kjer je Vida doma, prek Slovenije do Kanade. Zdaj sta našla prijeten dom in dobro počutje v župniji sv. Vladimirja.

Slovenska župnija v tujem okolju je eden od pomembnih dejavnikov, da naši ljudje ohranijo zvestobo Bogu pa tudi slovenski besedi in izročilom staršev. Mnogi, ki odidejo v svet, tega sicer ne spoznajo; zato se oddaljijo od Cerkve in potem počasi tudi od slovenske skupnosti. Pretekli režim je velikokrat povzročal prav to, ko je delil podporo društvom, ki niso imela povezave s Cerkvijo. Tako je globoko zarezal delitve med naše ljudi v svetu. Veseli smo, da se v Montrealu to ni zgodilo, ker tega tamkajšnji rojaki niso dopustili, in prav njihova skupnost je majhna šola, kako ljudje, sicer različnih pogledov na družbo in življenje, pri veri in ljubezni do domovine ostajajo složni.

Fotografija in besedilo

Franci Petrič

Družina, 27. julija 1997

pomočjo sodstva in medijev, pometla pod preprogo vrsto najhujših malverzij. Razvpite privatizacijske afere, ki so imele hude posledice za gospodarstvo in družbeno premoženje, so ostale nerazjasnjene: HIT, TAM, Litostroj, Primex, Elan itn.

Poskus razdelitve družbenega premoženja s certifikati je uspel samo delno. Veliko ljudi je ostalo na cedilu in z brezvrednimi papirji v rokah. Novi lastniki podjetij so postali v glavnem bivši partijski funkcionarji in pripadniki njihovega menedžmenta, konjunktorno priložnost pa so zgrabili vseh vrst špekulanti. Vsi ti se vedejo kot vojni dobičkarji z izrazito nagnjenostjo v porabo. S tem zavirajo razvoj gospodarstva, ki je izgubilo elan in ritem investicijske rasti. Iz poceni razprodanih podjetij so pognali na ceno tisoče delavcev.

Slovenija ima 120.000 nezaposlenih, kar je, če verjamemo ekonomistom, razvojna nujnost prehoda, toda država ni vgradila primernih mehanizmov, da bi ta prehod skrajšala in olajšala.

Delavci so nezaščiteni. Najmočnejši, nekdanji režimski sindikati so personalno in po svojem delovanju ostali izvrševalci nalog včerajšnjih in današnjih oblastnikov. Ohranili so tudi premoženje, ki ga niso pripravljali deliti z novimi sindikati, ustanovljenimi v času resničnega boja za delavske pravice, ki je potekal hkrati s prizadevanjem za demokracijo.

Seveda so lahko sindikalistične zahteve kdaj tudi pretirane za realne možnosti, toda eden temeljnih problemov je, da ni normalnega razmerja med delodajalci in delojemalci. Zato sindikati naslavljajo svoje zahteve kar na državo in tako se nadaljuje bivša samoupravna praksa pritiskov v smeri inflacije.

Mediji se ob stvarkah praviloma postavijo proti delavcem, brž ko stavke ne organizirajo bivši režimski sindikati, včasih jih celo razglasijo za državni sovražne. Stavke v demokraciji niso potrebne, je bilo zapisano. Tudi to je dokaz za nespremenjeno politično filozofijo, ki nas je nekdanje vztrajno poučevala, da v socializmu delavci lahko stavkajo le proti sebi samim.

Svoboda tiska po Slovensko

Ob tolikokrat omenjenih medijih ni mogoče mimo nujne obravnave tega, za demokracijo ključnega področja. Prav ob vstopanju v evroatlantske povezave se je problem pokazal v vsej svoji postkomunistični drastiki. Ne samo da so negativno odločitev ZDA glede vstopa Slovenije v NATO skušali - povzemajoč izjavo predsednika vlade - na vse načine prikazati kot »iracionalno« ali rezultat komplota Jelcin-Clinton, nekateri časniki so celo prestopili vse meje poštenega komentiranja in ele-

Pričujoča fotografija je bila posneta po sestanku v Beli hiši med skupino slovenskih Amerikancev in predstavniki Clintonove administracije 21. julija. Sestanek je bil v tkim. Rooseveltovi sobi in je na levi na steni portret predsednika Franklina D. Roosevelta. Zbrani na sliki so predsedniki štirih bratskih zvez in sicer z leve Joseph Evanish, predsednik SNPJ, Florence Unetich, predsednica PSA, Eugene Kogovsek, predsednik KSKJ, in Stanley G. Ziherl, predsednik ADZ.

mentarne kulture.

Vodilni provladni časopis *Delo* je v tedenskem komentarju (14. 6. 1997) zavzel stara, dobro znana stališča o »pax americana«, ameriškega predsednika označil kot nedoraslega ženskarja, državno sekretarko Madeleine Albright pa kot češko Židinjko. Uboga Amerika, pravi komentator, uboga Evropa, ubogi svet. In mi moramo dodati: uboga Slovenija, ki ima takšne časopise. Kajti v tem stilu pišejo slovenski časopisi, pogosto pa se jim pridružujeta tudi nacionalna televizija in radio, predvsem kadar je govor o notranjepolitičnih razmerjih.

Povsem predvidljivo sta po pisanju našega tiska zmeraj vsega krivi opozicija in kritična javnost, ne pa ljudje in stranke, ki so v vladi. In to velja za vsa področja, od gospodarstva do financ, od šolstva do kmetijstva. Slovenija je po svojem tisku unikaten primer v demokratičnem evropskem prostoru.

Ljubljanski dnevnik, spet samo za primer, objavlja tako rekoč vsak dan kot svoje komentarje prispevke dozdevno »neodvisnih« piscev, ki pa so, ne da bi bilo to povedano, funkcionarji stranke na oblasti. Nacionalni radio se v svojih »humorističnih« oddajah brez sleherne pietete ob slovenski maši za tisoče pobitih v Rogu bebasto norčuje iz žrtev komunističnega nasilja.

V kampanji pred zadnjimi volitvami so se nekateri mediji, zlasti dnevnik, s svojim pristranskim poročanjem in komentiranjem direktno postavili v službo vladajoče stranke in njenih interesov. V kakšni subjektivni iluziji in v kakšnem zgodovinskem paradoksu živijo uredniki nekaterih

časopisov, so navsezadnje pokazali volilni rezultati.

Vsaj to je dejstvo, nad katerim bi se morali zamisliti: več kot polovica državljanov, ki so prišli na volitve, v slovenskem tisku nima glasnika svojih želja in interesov, kaj šele glasnika svojega nezadovoljstva nad obstoječimi razmerami.

Težava z mediji v Sloveniji pa ni samo v tem, kar pišejo, ampak tudi v tem, česar v njih ni, v tistem, kar ponaredijo, zamolčijo ali potisnejo povsem na obrobje. Pogosto gre za stvari, ki so pomembne za stanje v družbi in državi.

Sploh ni čudno, da se kritika spet umika v marginalne, včasih celo ekstremne skupine, saj se sistematično marginalizira tudi kritika intelektualnih elit, namesto da bi tako objektivna informacija kot kritika pulzirala v vsakodnevnem krvnem obtoku demokratičnega družbenega organizma.

Uredniki so začeli nonšalantno zavračati celo sporočila posameznikov in skupin iz vrst uglednih in neodvisnih intelektualcev in tako še bolj ožiti že sicer omejeni prostor javne izmenjave mnenj. Relevantni dialog so uredništva umaknila v pisma bralcev, kjer se nekaj, kar je kvečjemu slab nadomestek za javno mnenje, artikuli- ra prek primitivnega hujskaštva. S tem je diskreditirana tudi resna kritika in onemogočen ploden dialog.

Poskusi prave pluralizacije medijskega prostora so se v zadnjih letih praviloma izjalovili, zlasti časopisni prostor se oži. Tisti, ki bi bili mogli in morali ustvariti svoboden pretok idej in prostega komentiranja, so ostali pri svoji stari politični filozofiji.

Časopisne hiše so iz socializma prinesle celotno infrastrukturo, naročniške mreže in ustrezno profesionalno znanje. Namesto da bi ga dale na razpolago širokemu spektru demokratičnega življenja, so ga postavile v službo ene poli-

tične opcije; po toliko letih in toliko prebranih člankih je že mogoče reči, da v službo tiste miselnosti, ki se v političnem življenju na splošno označuje kot postkomunistična kontinuiteta.

Podobno se dogaja z nekaterimi lokalnimi glasili, ki imajo v svojih okoljih nenadomestljiv prostor informiranja in vplivanja.

Slovenski mediji so klavrn odsev razporeditve politične moči. Redki posamezniki med uredniki in novinarji to sliko popravljajo, vendar splošnega stanja ne morejo spremeniti.

Kultura na obrobju

Slovenska kultura je od svojih začetkov splet sprejemanja evropskih in razvijanja izvirnih duhovnih silnic. Prav zaradi tega dejstva smo Slovenci v dvajseto stoletje vstopili kot formiran evropski narod. V območju kulture se je v težkih zgodovinskih razmerah vzdrževala nacionalna identiteta, izvirna slovenska umetnost in mišljenje sta kljub takšnim razmeram dosegali najvišje, evropsko primerljive dosežke.

V Evropi danes poteka združevanje prav na osnovi spoštovanja in razločevanja kulturnih identitet. Slovenska kultura z vključevanjem v Evropo nima in ne bo imela nobenih težav. Vendar za to potrebuje ustrezne razmere in razumevanje tistega specifičnega položaja, ki ga je kultura imela pri Slovencih skozi zgodovino in v novejšem času, podobno kakor pri drugih manjših evropskih narodih.

V represivnih obdobjih prve Jugoslavije se je slovenska identiteta, z njo pa svoboda duha in prostosti, obdržala prav znotraj kulture in se iz nje širila v družbo. Disident- ska misel se je v socializmu vzdrževala kot kulturna formacija, nazadnje je iz nje izšel slovenski nacionalni program, dolgoročno formuliran v 57. številki *Nove revije*.

(dalje na str. 16)

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

RAZSTAVA NA LJUBLJANSKEM GRADU

JOŽE PLEČNIK IN NJEGOVA ARHITEKTURA

*Najverjetneje bi danes težko našli človeka z običajno izobrazbo, ki ne bi poznal arhitekta Jožeta Plečnika in njegovih del. Veličina mojstra je končno našla svoje mesto tudi na domačih tleh, čeprav so ga najbolj znali ceniti najprej v tujini, kar pa niti ni tako prese-
netljivo, saj to velja za večino velikih stvariteljev.*

In Jože Plečnik je s svojimi arhitekturnimi postavitvami in idejami številnih zgradb to zagotovo potrdil. Kdo danes ne pozna impozantne Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, preureditvi parka Tivoli, ki je obenem sinonim za zeleno srce slovenske prestolnice, leseno-kamnite cerkve v Črni vasi na Barju, Zacherlove hiše na Dunaju, preureditve praškega gradu na Hradčanyh in še vi verjetno lahko naštevati.

Mojster je bil skromen človek, a je svojo veličino zapustil v delih, ki nam ostajajo tudi še po njem. Žal v Sloveniji do letošnjega leta nismo imeli možnosti, da bi si Plečnikov celotni opus (ali vsaj njegov veliki del) ogledali na nekakšni pregledni razstavi.

Pri tem so nas na neki način spet prehiteli Pražani, ki so Plečnika odkrili takoj po njegovem končanem študiju na Dunaju, saj je bila lani na Hradčanyh razstava *Jože Plečnik — arhitektura za novo demokracijo*. Odmevna prireditelj je takrat ponujala na ogled med drugim dela, ki si jih na ljubljanskem gradu do konca avgusta lahko ogledamo tudi Slovenci.

Razstavnici prostor ni bil izbran naključno, saj je bil edini primeren za že tako okrnjeno število eksponatov (na ogled sta dobri dve tretjini razstavljenega gradiva v Pragi), obenem pa ljubljanski grad s svojimi urbanističnimi in prostorskimi rešitvami omogoča tudi primerjavo med Plečnikovimi načrti in idejami za prenovo grajske stavbe in sedanjem dejanskim stanjem prenove ljubljanskega očaka.

Avtorja razstave — češki arhi-

tekt Miroslav Repa in dr. Damijan Prelovšek — sta tako z izborom želela dokumentirati mojstrov arhitekturni, urbanistični in umetnostno-obrtni praški opus.

Med eksponati so tudi dela iz zasebnih zbirk, ki običajno niso na ogled — 12 kapitelov, 18 modelov, 6 primerkov originalnega pohištva, številni načrti in risbe ter 40 fotografij gradu na Hradčanyh. V vse to se vključuje tudi za ta namen preurejena grajska kapela, v kateri je na ogled model praške cerkve Srca Jezusovega iz mestne četrti Vinohrady.

Osrednji del pa je namenjen Plečnikovim zamislim o preureditvi grajske stavbe na Hradčanyh, v skladu s takratno spreminjajočo se ideologijo in ob nastanku nove demokratične države. Arhitekta je k sodelovanju povabil takratni češki predsednik Tomaž Masaryk.

Mladi Plečnik je ravnokar dokončal študij in prakso na Dunaju, leta 1911 pa se je že odzval prvemu velikemu povabilu, ki je za mladega arhitekta zagotovo pomenil velik izziv. Njegov kolega, arhitekt Jan Kotler, ga je namreč povabil v Prago, kjer je sprva poučeval na Umetnostno-obrtni šoli, leta 1920 pa je prevzel mesto predavatelja na ljubljanski Tehnični fakulteti.

V istem obdobju mu je tedanji češki predsednik zaupal preureditev praškega gradu, v kateri naj bi izvajalec izrazil spreminjanje duha in razvoj demokracije, stoletna rezidenca monarhov pa naj bi postala sedež novodobnega domovanja predsednika.

Po arhitektovih zamislih so se najprej uredili Južni vrtovi

in del okoli dvorca Lany. V petnajstih letih so številne druge grajske lokacije dobivale nov videz, urejeni so bili dvorišče, del interierja Nove palače in še nekateri drugi vrtovi. Mojstrove zamisli so v 30-ih letih doživljale vedno hujšo kritiko, tako laikov kot tudi strokovnjakov, kar je pripeljalo še do nesoglasja s praškimi urbanističnimi načrti.

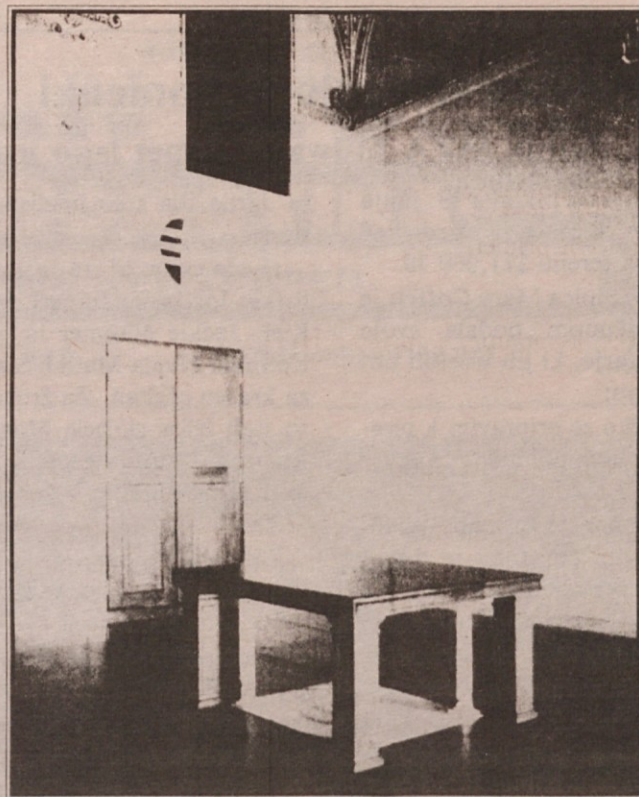
Predsednik Masaryk je leta 1935 odstopil, skorajda istočasno pa se je položaju grajskega arhitekta odrekel tudi Plečnik in svoje delo prepustil naslednikom.

V povojnih desetletjih se o Masarykovem času ni govorilo, kar pa je vplivalo tudi na nezanimanje stroke za Plečnikovo delo, zaradi česar se je kar nekaj stvari tudi izgubilo. Podobno je bilo z mojstrom tudi v domovini, kjer ni bilo pravega posluha za njegove zamisli, čeprav je nekaj stavb odlično izdelanih in preurejenih.

Droben možak je znotraj lastne osebnosti premišljeval o prenekaterih rešitvah, ki jim takratni čas in ljudje niso bili dorasli, zato je mogoče trditi, da je bilo najbolj celovito delo opravljeno prav pri zidanju cerkva. Plečnik se je pri tovrstnih naročilih ukvarjal tudi z načrti za sakralno posodje, pri čemer je povezoval poznavanje biblijskih zgodb, pomena simbolov, filozofije in domišljije.

Na Primorskem je s svojimi načrti sodeloval tudi pri popravilu cerkve Svete Marije na Ponikvah (v bližini Idrije pri Bači), ki je bila prvotno postavljena leta 1480 po zamisli mojstra Andreja iz Loke.

Delo Jožeta Plečnika je prepoznavno tako strokovnjakom kot tudi le ljubiteljem arhitekture, izbor celotnega mojstrovega opusa pa nam lahko o-

Jože Plečnik, Miza za podpisovanje državnih dokumentov v belem stolpu na Praškem gradu (1923-24)

mogoči srečanje z doslej še neodkritimi izdelki.

Celotno znanje, pregled idej in zamisli ter vrednotenje Plečnikovega dela doma in po svetu se obiskovalcu nevsiljivo ponuja v presojo, zato priložnosti ne smete zamuditi.

Klara Krapež
Novi List, 24. julija 1997

KOLENDAR

AVGUST

17. — SKD Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik na Triglavskem parku.

23. — Studentska vokalna skupina Lira iz Maribora priredi koncert ob 7.30 zv. v farni dvorani pri Sv. Vidu. Po koncertu zabava in ples.

24. — Župnija Marije Vnebovzete ima piknik na Slovenski pristavi. Maša ob 12. uri opoldne, sledi kosilo, za zabavo igra orkester Veseli godci.

31. — Pevski zbor Korotan priredi vrtno veselico, z večerjo in plesom, na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

7. — Oltarno društvo Sv. Vida priredi kosilo, v dvorani sv. Vida.

14. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

21. — Društvo SPB Cleveland sponzorira romanje k Žalostni Materi božji v Frank, Ohio. Sv. maša ob 12. uri,

MALI OGLASI

WANT TO BUY

Wine-making supplies, press, grinder and barrels. Call Phil at 431-9222 anytime. (27-30)

BRICKMAN & SONS

FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Na Dunaju, 1892-1911

V Pragi, 1911-1921

Na Brionih, 1956

Misijonska srečanja in pomenki

1193. Piknik MZA Milwaukee spet lepo uspel

Cistega od piknika 13. julija je bilo vloženo za razdelitev vsem na terenu \$11,060.38.

Predsednica Mary Coffelt je z obračunom dodala svoje komentarje, ki jih v celoti objavljamo:

»Teško se pripravim k pisanju, pa bom pohitela, da se vse čimpreje uredi.

Vroč dan je bil napovedan, 93 stopinj, pa se nas je zbralo kar precej pri kapelici ob 11. uri za sv. mašo. Daroval jo je dr. Jože Gole za vse žive in mrtve dobrotnike misijonov. Frank Menchak je prav lepo pozdravil vse, ki so prišli iz Chicaga, Waukegana in Jolietta. On je tudi bral berila in prošnje. Petje je vodila ga. Mara Kolman.

V pridigi smo izvedeli o Baragovem rojstnem kraju podrobnosti in zanimivosti, ki jih nikjer ne beremo. Dr. Gole pa ni povedal, da je bil tudi on, kot nadškof dr. Suštar, krščen v isti fari v Trebnjem. Pri maši mu je stregel jezuitski bogoslovec Janez Sever, doma na obisku pri starših, ki je prišel iz Maribora za kratko srečanje s starši. Nato gre za eno leto v Rusijo in nato nazaj v jezuitsko bogoslovje.

Ze 27 let poteka naš piknik

in vedno srečamo skoraj ista imena, ki se trudijo, delajo in žrtvujejo po svojih močeh za naše misijonarje(-ke).

Prva zahvala gre. gg. Bambiču, Smoliču, Toniju Limoni in Francetu Veselu, da so tako zgodaj in ob taki vročini začeli s pečenjem kokoši, klobas in hamburgerjev.

Iskrena hvala tudi Justu Androjna, Mari Mejač, Marie Vesel, Ellen Strmšek, Lini Rozina, Ivanki Modic, Loni Limoni in Helenci Frohna, ki so vse delale v kuhinji. Vsem dekletom, da so tako hitro postregle s kosilom. Prav posebna zahvala Tonitu Mejaču in vsem fantom, ki so mu pomagali pri pijači. Janezu Mejač, Jošku Ornik, Jakobu Modicu in Charlieju Strmšku za vso pomoč, kjer je bilo treba.

Hvala gospodinjam za toliko dobrega peciva. Posebno še gospem, ki so ga prodajale: Bambič, Kotar, Janežič in Minki Mejač. Vsem, ki ste darovali darila v denarju ali za žrebanje. Prav posebej pa g. Jimmyju Alles za velika boga-

ta darila, da smo imeli »auctions«.

Hvala vsem, ki ste prodajale listke: Josephine Imperl, Mary Kiel, Jackie Nimmer in Mari Kolman. Hvala Matildi Simčič za krasen afghan. Za žrebanje so tudi letos skrbele Marička Kadunc, Matilda Simčič, Pat in Zofi Grdadolnik ter Kati Mejač.

Zahvala posebej g. in ge. Vladiju Kralju, ki privabita po radiu vedno več ljudi.

Prav posebna zahvala blagajniku Franku Menchaku, ki tako lepo in točno pripravi finančno poročilo.

S tem naj se vzdržujeta spet dva bogoslovca v ljubljanski nadškofiji. \$200 pa naj gre do našemu misijonarju Pepitu Lebrehtu.

Zahvaljujem se vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, da s tem pokažete svojo misijonsko zavest. Še enkrat 'Bog poplačaj!' vsem skupaj za delo in trud ter žrtve, da je Misijonski piknik tako lepo uspel. Vsem hvaležna Mary Coffelt.«

Finančno poročilo.

Dohodki: Darila za misijone v gotovini \$5,715. Nabirka pri sv. maši \$184.68. Listki (srečke) \$902. Raffle \$248. Igre (tkim. Turkey chute) \$214.20. Pecivo \$679.30. Točilnica \$1004.25.

Izdatki: za sv. mašo \$30, drugi izdatki \$212.34.

Kuhinja: Za kokoši, klobase, hamburgerje, krompir, zelje, kavo, olje, krožnike in vse druge potrebne grocerije za kuhinjo je darovala Neimenovana \$925 in \$1,780.26, tako skupaj \$2,705.29.

Skupaj dohodkov torej \$11,652.72 in izdatkov 242.34, čistega za pomoč \$11,410.38.

Za nagrade pri srečolovu \$50. Zavarovalnina, elektrika, oglje in uporaba Parka društva Triglav \$500, torej skupaj \$550.

Cisti dohodek \$10,860.38 in \$200.38. Skupaj \$11,060.38.

Darovali so:

\$1000: Neimenovani
\$975: James Alles
\$500: dr. Jože Gole
\$240: Jožefa Muršec
Po \$200: Josephine Imperl, Ivko in Rezka Kepic, Frank in Kristina Skvarča
\$135: Gina Mejač
Po \$100: Jakob Beznik,

John Oberstar (v spomin 1. obletnice smrti žene Ančke), Mary Kiel, Martin in Matilda Simčič (za o. Pepi Lebrehta), Neimenovani, Neimenovana

Po \$50: Frank in Milka Menchak (za o. Lebrehta), Ana Tisev, Ljudmila Muršec, Emerik Širok, Mary Mernik, Mara Kolman, Mojca Kolman, Jože Rus.

\$40: Jože Ornik

\$25: Paul Feuling

Po \$20: podr. št. 43 Slovenske ženske zveze, Francka Gorenc, družina V. Škof, Darko Berginc

Po \$10: Irena Kunovar, Ann Zakrajšek

Ralph in Mary Coffelt posebej: Za dva bogoslovca \$800, za Karmeličanke \$200, za Škofove zavode \$200 in za o. Lebrehta \$100.

Dr. Goletu, Mary Coffelt in vsem sodelujočim milijonkratna zahvala! Naj Bog vsakemu povrne po božje!

Darovali so v Princeton

v juniju in juliju naslednji:

Dr. Valentin Meršol, Chagrin Falls, O. \$800 (za vzdrževanje dveh bogoslovcev \$600 in vsakemu dar v \$100).

Gabriel Horn, Fayetteville, Tenn. \$500 (\$400 za Jose Horn v Argentini in \$100 za vse misijonarje).

Neimenovana, Minneapolis, Minn. \$300 (za vzdrževanje novega bogoslovca).

Neimenovana, Chicago, Ill. \$100 (Za dva meseca, po \$50).

Neimenovana, Franklin, Wis., \$100.

Tone in Minka Končan, Sudbury, Ontario, kan. \$100.

The Christophers, \$12.40.

Rev. Charles Wolbang CM St. Joseph's Seminary 65 Mapleton Rd. P.O. Box 807 Plainsboro, NJ 08536-0807 Telefon: 609-520-8839 Fax: 609-452-2851

Ura evropske resnice

(nadaljevanje s str. 14)

Tako je kultura posebej v osemdesetih letih prešla iz faze kritiziranja družbe v svojo stvariteljsko fazo: širila je prostor svobode, utemeljevala občečloveško in nacionalno zavest, globalno artikulirala politične cilje demokracije in osamosvajanja ter se vzpostavljala kot integracijska energija družbe, s tem pa tudi kot osmislitveni temelj prihajajoče države. Eden od vodilnih motivov za nastanek samostojne države je bila prav ohranitev slovenske kulture, ki je po svoji izvornosti od vsega začetka evropska.

MALI OGLASI

MENTOR: Recently updated home with upper and lower kitchens; possible in-law suite. 24 x 24 det. garage, 4 BR, 1 & 1½ baths, central air, almost half an acre. Asking \$124,900. Call 1-216-255-9468.

LAKE SHORE AREA
2 apartments for rent, each with 2 bedrooms, dining room, living room, kitchen, garage space available. Call 573-0065 and leave message.

Ultramaratonski dosežek Martina Strela

Po težavnem boju z naravo premagal Rokavski preliv

Slovenski plavalni ultramaratonec Martin Strel je zmogel razdaljo v 16 urah in 30 minutah

Ljubljana — Po dramatičnem boju z naravo, s samo 14,5 stopinje Celzija »toplím« morjem, močnimi tokovi in v noči z nedelje (27.7) na ponedeljek tudi z do 20 vozlov močnim vetrom je slovenski plavalni ultramaratonec Martin Strel po 16 urah in 30 minutah nepretrganega plavanja premagal Rokavski priliv med Otokom in Francijo.

S tem se je v anale angleške plavalne zveze za plavanja čez ožino vpisal kot prvi slovenski zmagovalec te 122 let stare, zahtevne in mrzle maratonske plavalne klasike. Startal je v Dovru v nedeljo ob 15,51, na valobran v Calaisu pa po pravem plavalnem slalomu med trajekti stopil v ponedeljek ob 8. uri in 21 minut zjutraj; popolnoma izčrpan zaradi do 2 metra visokih valov, ki so ga premetavali vso noč, in zaradi morske bolezni, ki ga je zagrabil.

Zavoljo neugodnih vremenskih razmer je do cilja moral preplavati kar 61 kilometrov. Močni tokovi so ga prestavljali sem in tja in tudi nazaj, zato je v noči z nedelje na ponedeljek nekajkrat kazalo, da Martinu morda ne bo uspelo doseči Francije. Potem pa je v vodi dokazano najbolj vzdržljivi Slovenec kdovekde našel še dovolj moči in tvegano plavalno pustolovščino popolnoma izčrpan uspešno končal in se vpisal v zgodovino plavanja čez Rokavski preliv kot 512. Zemljan od skupno 6213, ki so od leta 1875 poskušali premagati preliv med Veliko Britanijo in Francijo.

Strel, ki je v Dovru štartal na debelo namazan z lanolinom (10 kilogramov masti je imel na sebi), je preplaval Rokavski preliv s približno 56.000 zamahi s svojima šapastima rokama in vmes zaradi morske bolezni izbruhal vse, kar so mu med plavanjem podajali v morje s spremljevalne jadrnice.

Po srečno končanem prvem slovenskem plavanju čez La Manche, ko se je Strelova sedemčlanska plavalna odprava vračala iz Velike Britanije, so na morju srečali temnopoltega Južnoafričana, ki je komajda pričel prvo plavalno avanturo čez preliv.

Strel si je po več kot 16-urnih hudih naporih dokaj hitro opomogel, v ponedeljek zvečer z logistično ekipo zapustil Otok in bil v torek, 29. julija, pred mrakom že v Trebnjem.

Franci Stres

Delo, 30. julija 1997

Po osamosvojitvi je bilo naravno pričakovati, da bosta kultura in celotno duhovno področje zaživel razbremenjeni državotvorne funkcije in se uskladili z lastnimi zakonitostmi. Oblastna politika je sprva res pristala na znani model državne distance do umetnostnih in kulturnih »sporočilk«, odrekla se je tudi nekdanji totalitarni instrumentalizaciji kulture, vendar je celotno sfero porinila na megleni rob družbenega obzorja in jo tam razbila na posamezne delčke, stroke, predale, namesto da bi se slovenska družba ustvarjalno utemeljevala na njenih izročilih. Dosegla je drastično zmanjšanje njenega vpliva na oblikovanje duha časa in družbenega smisla.

Zelo podobno poteka postopek v šolstvu, v katerem se v znani kurikularni kolobociji iz učnih vsebin vztrajno in sistematično črtajo formativni predmeti iz umetnostnega in duhovnega območja. Pošten in objektivni pogled na slo-

vensko novejšo zgodovino se zmeraj ni našel prostora v šolskih programih, nenehne reorganizacije in zmeraj novi eksperimenti iz laboratorijev usmerjenega šolstva hromijo delo na šolah, učitelje, učence, dijake in starše pa spravljajo v obup.

S stopnjevano pragmatično prakso se je vladajočim politikom razkrila zvito udobna možnost ponovne uporabe kulture za dosego kratkoročnih in celo dnevnopolitičnih ciljev. To je izvedla tako, da je na mesto, kjer je prej utripala in širila svojo energijo celovita in kompletna slovenska kultura, postavila segmente populistične kulture - ali še bolj provincialne izdelke, ki so že po svoji naravi uslužnostno ustrojeni. (nadaljevanje prihodnj)

BRALCI
AMERISKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAS LIST!

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Progressive Slovene Women of America

proudly announces the Fourth Edition of
*Treasured Slovenian and
International Recipes*

Name

Address

City/State/Zip

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)

(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail to
15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110